

Metal is cool!

Wystawa grafik studentów
Pracowni Technik Wkłęśłodrukowych
na Wydziale Grafiki i Malarstwa
Akademii Sztuk Pięknych
im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi

2016-2017

Kierownik Pracowni:
dr hab. Alicja Habisiak-Matczak
Asystent:
mgr Oskar Gorzkiewicz

Galeria Pod Napięciem

Wydział Elektrotechniki, Elektroniki,
Informatyki i Automatyki
Politechnika Łódzka
ul. Stefanowskiego 18/22 budynek a10

wernisaż 17 X 2017 r. o godzinie 15.15
wystawa czynna do dnia 26 XI 2017 r.

www.galeriapodnapieciem.asp.lodz.pl

Akademia Sztuk Pięknych
im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi

Metal is cool!

Wystawa grafik studentów
Pracowni Technik Wkłęśłodrukowych
na Wydziale Grafiki i Malarstwa
Akademii Sztuk Pięknych
im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi

2016-2017

Kierownik Pracowni:
dr hab. Alicja Habisiaak-Matczak
Asystent:
mgr Oskar Gorzkiewicz

Galeria Pod Napięciem

Wydział Elektrotechniki, Elektroniki,
Informatyki i Automatyki
Politechnika Łódzka
ul. Stefanowskiego 18/22 budynek a10

wernisaż 17 X 2017 r. o godzinie 15.15
wystawa czynna do dnia 26 XI 2017 r.

www.galeriapodnapieciem.asp.lodz.pl

SŁOWO WSTĘPU

dr hab. Jakub Balicki, prof. ASP

Niniejszy katalog, który oddajemy do Państwa rąk, jest w pewien sposób szczególny. Oczywistym jest, że dotyczy prezentowanych na wystawie „Metal is cool!” prac studenckich, jak i miejsca, w którym powstały – Pracowni Technik Wklęsłodrukowych. Upamiętnia on również zmarłego w ubiegłym roku prof. Krzysztofa Wawrzyniaka – zasłużonego pedagoga Akademii Sztuk Pięknych w Łodzi, a przez wiele lat kierownika wspomnianej pracowni, w której obecnie studenci znajdują się pod opieką dr hab. Alicji Habisiak-Matczak, prof. nadzw. i asystenta mgr. Oskara Gorzkiewicza. Pracownia znajduje się w strukturze Katedry Grafiki Artystycznej (poprzednio Katedry Grafiki Warsztatowej) kierowanej przez prof. Sławomira Cwieka. Jest to trzecia pracownia z tej jednostki, której prace są prezentowane w ciągu ostatnich lat w „Galerii Pod Napięciem”, po Pracowni Sitodruku (2013) i Pracowni Technik Łączonych (2011). Dodatkowo wśród zamieszczonych tekstów znajdują Państwo informacje o związanych z pracownią jednostkach i przedsięwzięciach: kole naukowym „Eksperymentarium”, Galerii Grafiki Studenckiej „Pomiędzy” i międzynarodowych projektach, w których uczestniczą wykładowcy i studenci. Ekspozycja na wystawie „Metal is Cool!” składała się z dwóch części: stałej – zawierającej prace studenckie (zarówno kursowe jak i fragmenty prac dyplomowych) wykonane w technikach metalowych i pokrewnych, oraz części czasowej, dostępnej dla publiczności w dniu wernisażu – prezentującej trzy obiekty w postaci dwóch książek artystycznych, zrealizowanych w technikach wklęsłodrukowych, autorstwa studentek: Barbary Majkowskiej i Anny Świątek oraz książki zbiorowej „Energia Urbinate”, zrealizowanej w Międzynarodowym Centrum Sztuki KAUS Urbino przez Sylwię Jakubowską, Marię Krasnodębską, Dagmarę Kwoczałę, Annę Świątek oraz Izabellę Woźniak.

METAL IS COOL!

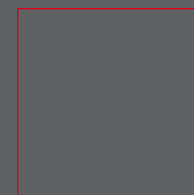
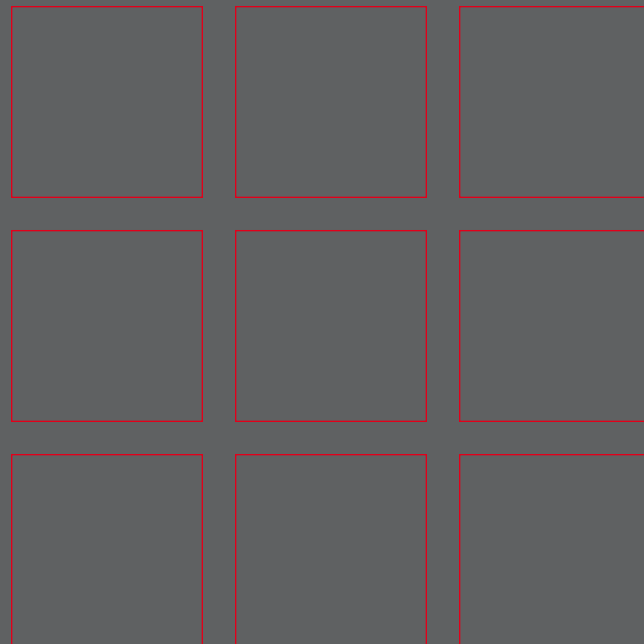
*dr hab. Alicja Habisiak-Matczak, prof. ASP
Kierownik Pracowni Technik Wkłęsłodrukowych*

„Metal is cool!” to wystawa grafik studentów z Pracowni Technik Wkłęsłodrukowych działającej w Katedrze Grafiki Artystycznej na Wydziale Grafiki i Malarstwa Akademii Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi. Pracownia ta powstała w 1971 roku jako Pracownia Technik Metalowych – jej twórcą był prof. Leszek Rózga. Jego następca, prof. Andrzej Kabała, prowadził tę pracownię od 1994 roku, a następnie w 1998 roku objął ją prof. Krzysztof Wawrzyniak. Jego wychowankami są obecnie prowadzący pracownię dr hab. Alicja Habisiak-Matczak oraz mgr Oskar Gorzkiewicz. Wystawa dedykowana jest pamięci Profesora Krzysztofa Wawrzyniaka w rocznicę jego odejścia i stanowi prezentację najnowszych grafik zrealizowanych przez studentów III, IV i V roku w latach 2016 i 2017. Pokazane są na niej też książki artystyczne oraz fragmenty kolekcji dyplomowych. Są to prace czarno-białe oraz barwne, oprócz prac pełnowymiarowych można zobaczyć także miniatury graficzne. Rok temu Profesor Krzysztof Wawrzyniak, nasz Niezastąpiony Mistrz, niespodziewanie odszedł i zostawił nas ze swoim ogromnym dziedzictwem. Tą wystawą pragniemy wspólnie z Oskarem Gorzkiewiczem złożyć Profesorowi nasz skromny hołd. Zdecydowaliśmy się pokazać prace najnowsze, które powstawały w trudnym okresie ostatniego półtora roku, najpierw podczas choroby Profesora oraz te powstałe po Jego odejściu. Mamy nadzieję, że duch Profesora nad nami czuwa. Starając się kontynuować Jego nauczanie, wciąż czujemy Jego obecność... Na wystawie prezentujemy grafiki zrealizowane podczas sympozjum graficznego w Urbino, a więc inspirowane Urbino, Fano, Rzymem – miastami włoskimi, które studenci bardzo chętnie rysują i uwieczniają w technikach włkłęsłodrukowych, pokazujemy także grafiki łódzkie, wreszcie przykłady portretów, martwych natur, wnętrz, próby kolorystyczne czy naturalne pejzaże. Są to prace graficzne zrealizowane w technikach klasycznych,

takich jak akwainta, akwaforta, odprysk czy miękki werniks oraz w technikach eksperymentalnych, z zastosowaniem niekonwencjonalnych matryc, nie tylko metalowych... Owa różnorodność tematyki i technik wydaje się kontynuacją myśli, by w każdym studencie starać się odnaleźć jego lub jej indywidualną charakterystykę, pomóc wytyczyć odrębną artystyczną drogę i poprzez te trudne, żmudne techniki starać się skłonić do stworzenia własnego języka graficznego. Nadal przywiązujemy ogromną wagę do roli rysunku jako wstępu do dzieła graficznego – to droga wytyczona jeszcze przez prof. Stanisława Fijałkowskiego, nestora łódzkiej grafiki, którego prof. Wawrzyniak był studentem. „Metal is cool” to tytuł z przymrużeniem oka; gdy realizowałam dyplom w Pracowni Technik Wkłęsłodrukowych w 2002 roku, nazywano mnie „dziewczyną z metalu” – tak mówiło się w Akademii o studentach tej pracowni. Być „studentem z metalu” oznaczało chodzić w brudnym fartuchu, mieć wiecznie czarne ręce, znaczyło szlifować godzinami blachy (teraz mamy na szczęście szlifierkę), pokrywać blachy werniksem, a następnie w nich rytować i trawić je kwasem azotowym. Oznacza to tyle, że by zajmować się tzw. metalem, trzeba mieć dużo wytrwałości i pasji do tego zadania, żeby w nim wytrwać i mu podołać, ale jednocześnie jest to świetna zabawa i dlatego właśnie myślę, że „metal is cool”! Niniejsza wystawa jest okazją do przybliżenia kolegom – studentom i wykładowcom z Politechniki Łódzkiej – prac, które oprócz twórczej inwencji, wymagają też bardzo dużej wiedzy i technologii – chemicznej, mechanicznej i fizycznej.

PREZENTOWANE PRACE

Sylwia Dworecka
Jakub Jaształ
Anna Kaczuba
Maria Krasnodębska
Izabela Krześlak
Dagmara Kwoczała
Barbara Majkowska
Magdalena Radziszewska
Julia Smagalska
Paweł Sobczak
Anna Świątek
Izabella Woźniak
Aleksandra Zaboklicka
Kamila Zielińska

Sylwia Dworecka,
Bez tytułu 3,
akwatinta,
30×20 cm
2016

Sylwia Dworecka,
Bez tytułu 4,
akwatinta,
30×20 cm
2016

Jakub Jaształ,
Wnętrze,
akwaforta,
41x29 cm
2017

Jakub Jaształ,
Okna,
akwaforta,
29,5x21 cm
2017

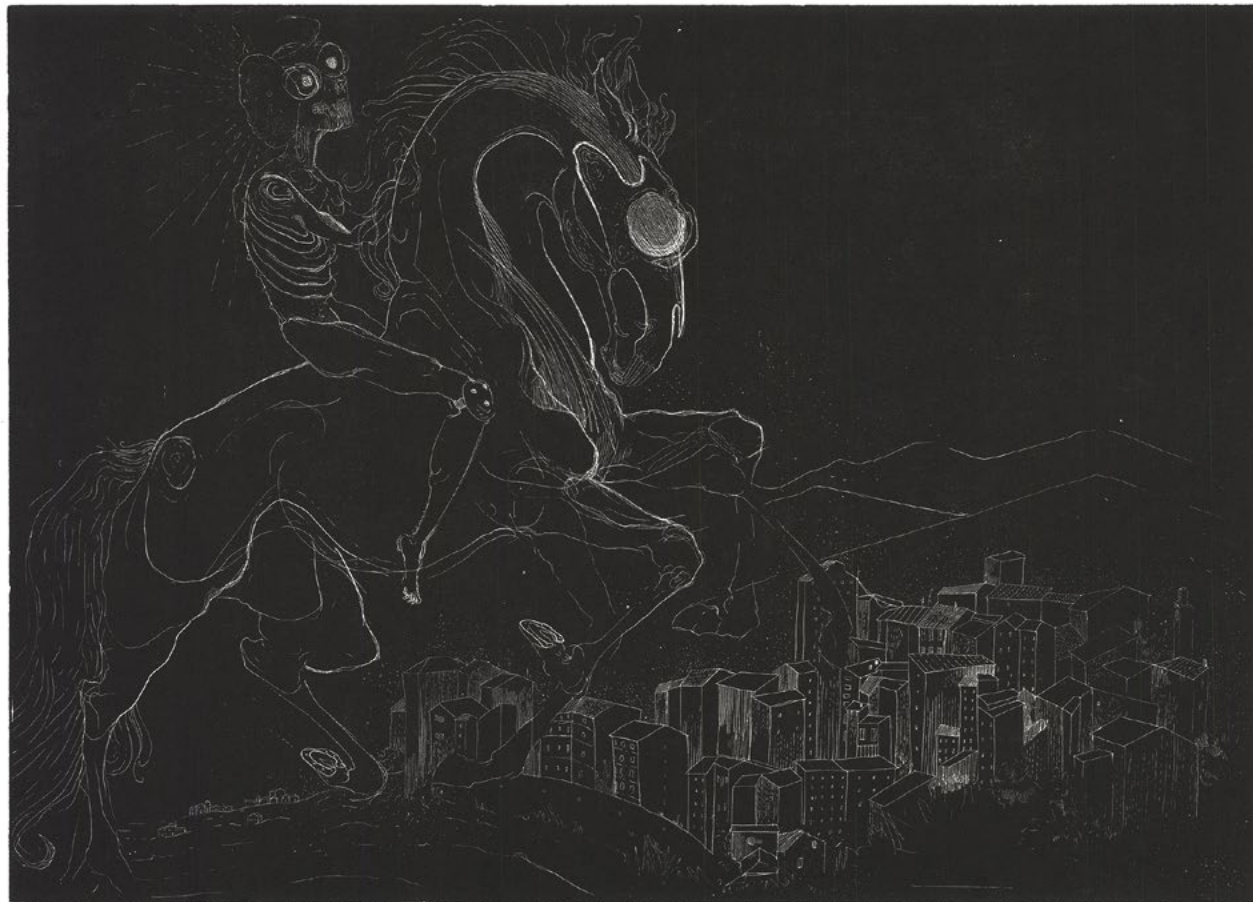

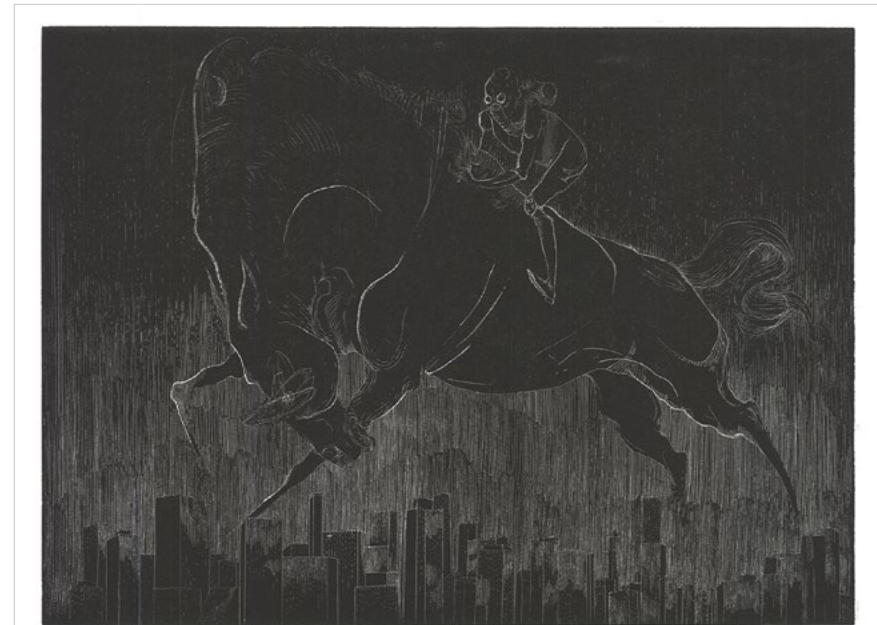
Anna Kaczuba,
Pieczęć IV,
 akwafora,
 30x42 cm
 2017

Anna Kaczuba,
Pieczęć I,
 akwafora,
 30x42 cm
 2017

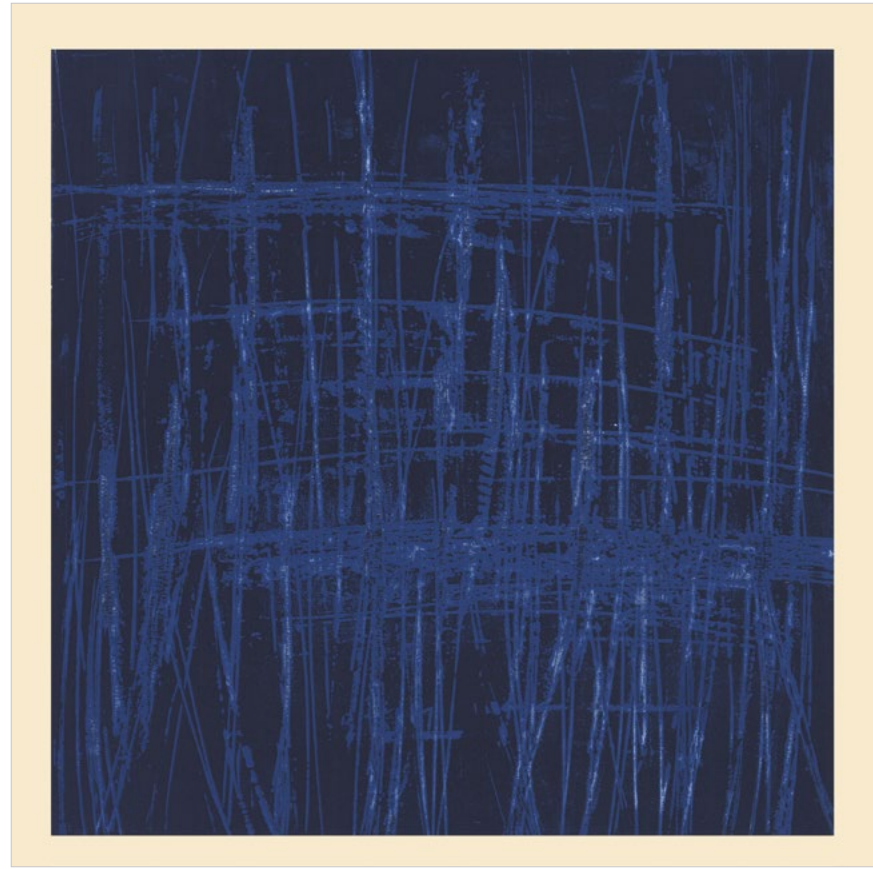
Anna Kaczuba,
Pieczęć II,
 akwafora,
 30x42 cm
 2017

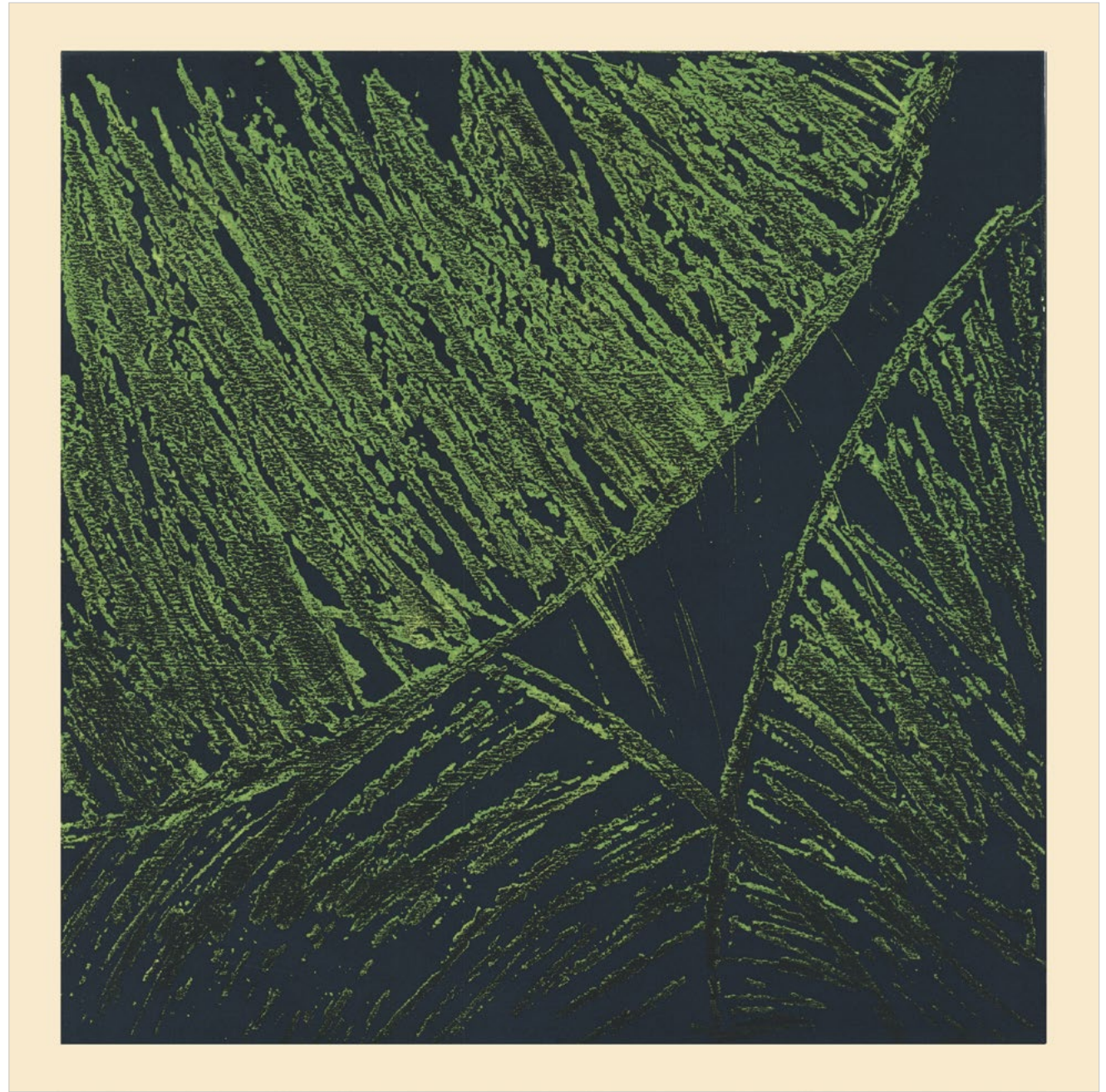
Anna Kaczuba,
Pieczęć II,
 akwafora,
 30x42 cm
 2017

Maria Krasnodębska,
*Ślady pejzażu
zapamiętanego II,*
odprysk kredkowy,
49×49 cm
2017

Maria Krasnodębska,
*Ślady pejzażu
zapamiętanego VIII,*
odprysk kredkowy,
49×49 cm
2017

Izabela Krześlak,
Urbino 3,
sucha igła, pleksoryt,
29,5×20,5 cm
2017

Dagmara Kwoczała,
Bez tytułu,
 druk wkłesły,
 34,5×24,5 cm
 2017

Dagmara Kwoczała,
Bez tytułu,
 akwatynta, odprysk,
 33×50 cm
 2016

Dagmara Kwoczała,
Bez tytułu,
 druk wkłesły,
 24,5×34,5 cm
 2017

Dagmara Kwoczała,
Bez tytułu,
akwaforta, akwatinta,
33×50 cm
2016

Dagmara Kwoczała,
Bez tytułu,
druk wkłesły,
34,5×24,5 cm
2017

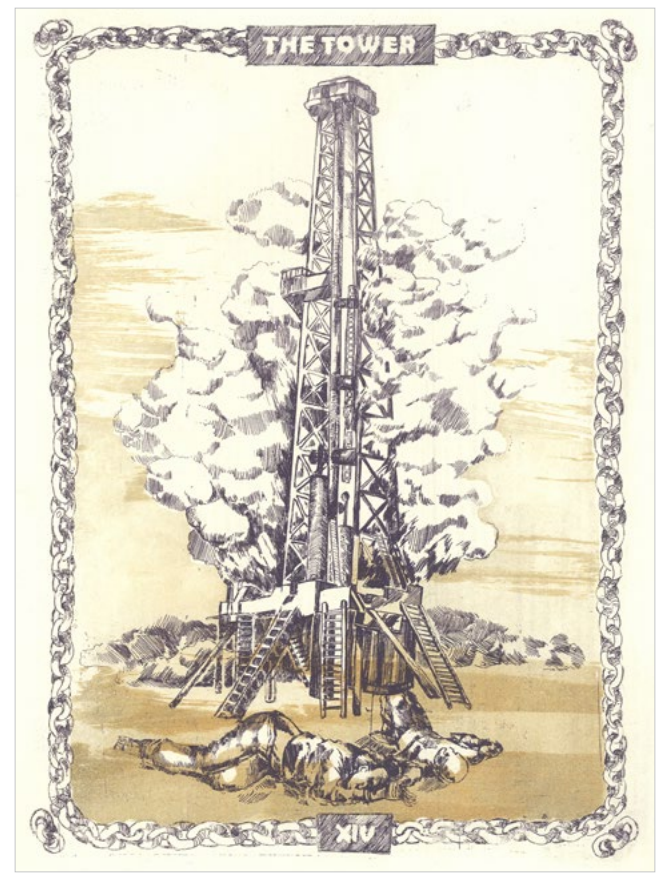

Barbara Majkowska,
Postcards from Urbino,
akwatinta,
14×92 cm
2017

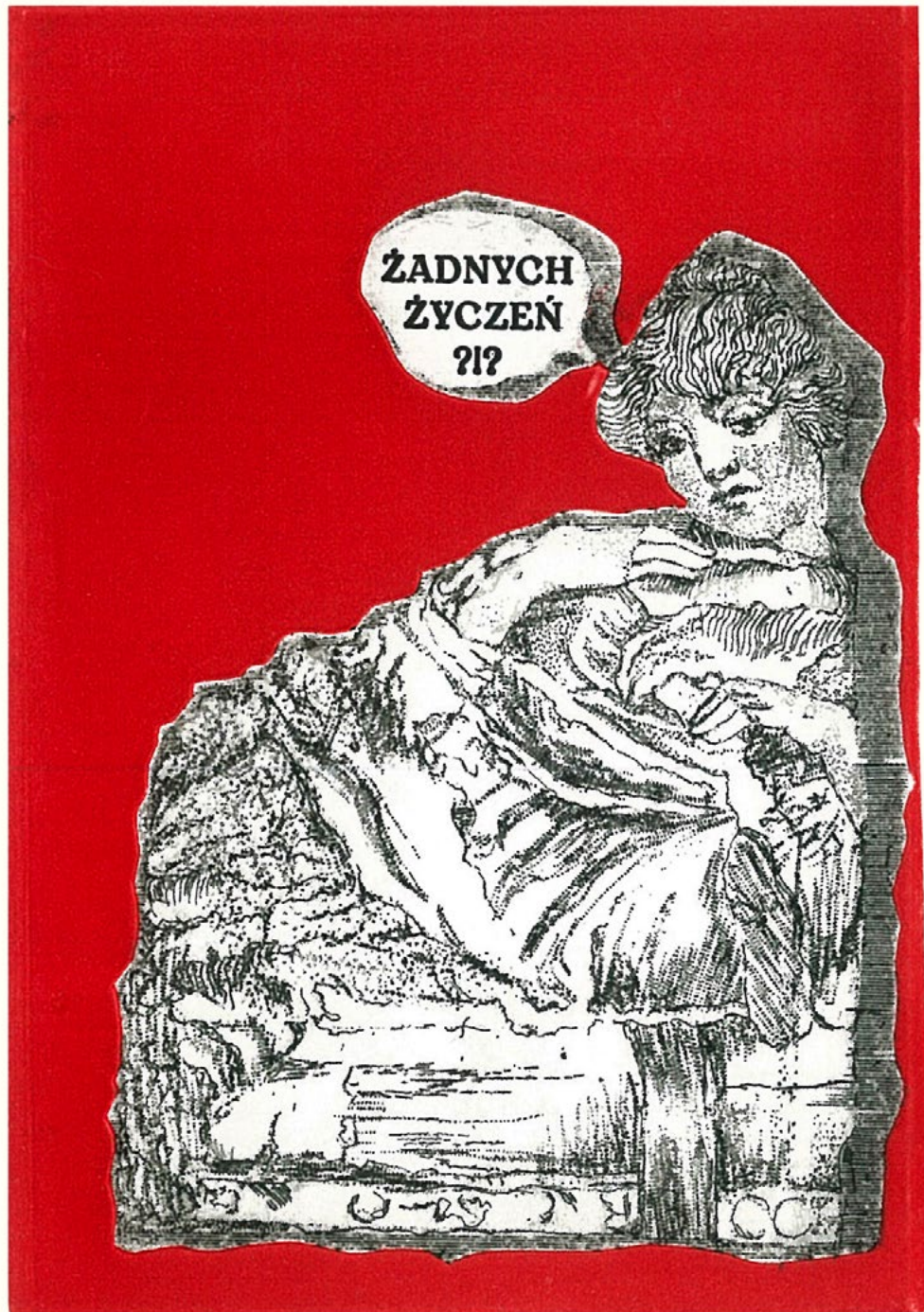
Barbara Majkowska,
The World,
akwaforta, akwatinta,
21x15 cm
2017

Barbara Majkowska,
The Tower,
akwaforta, akwatinta,
21x15 cm
2017

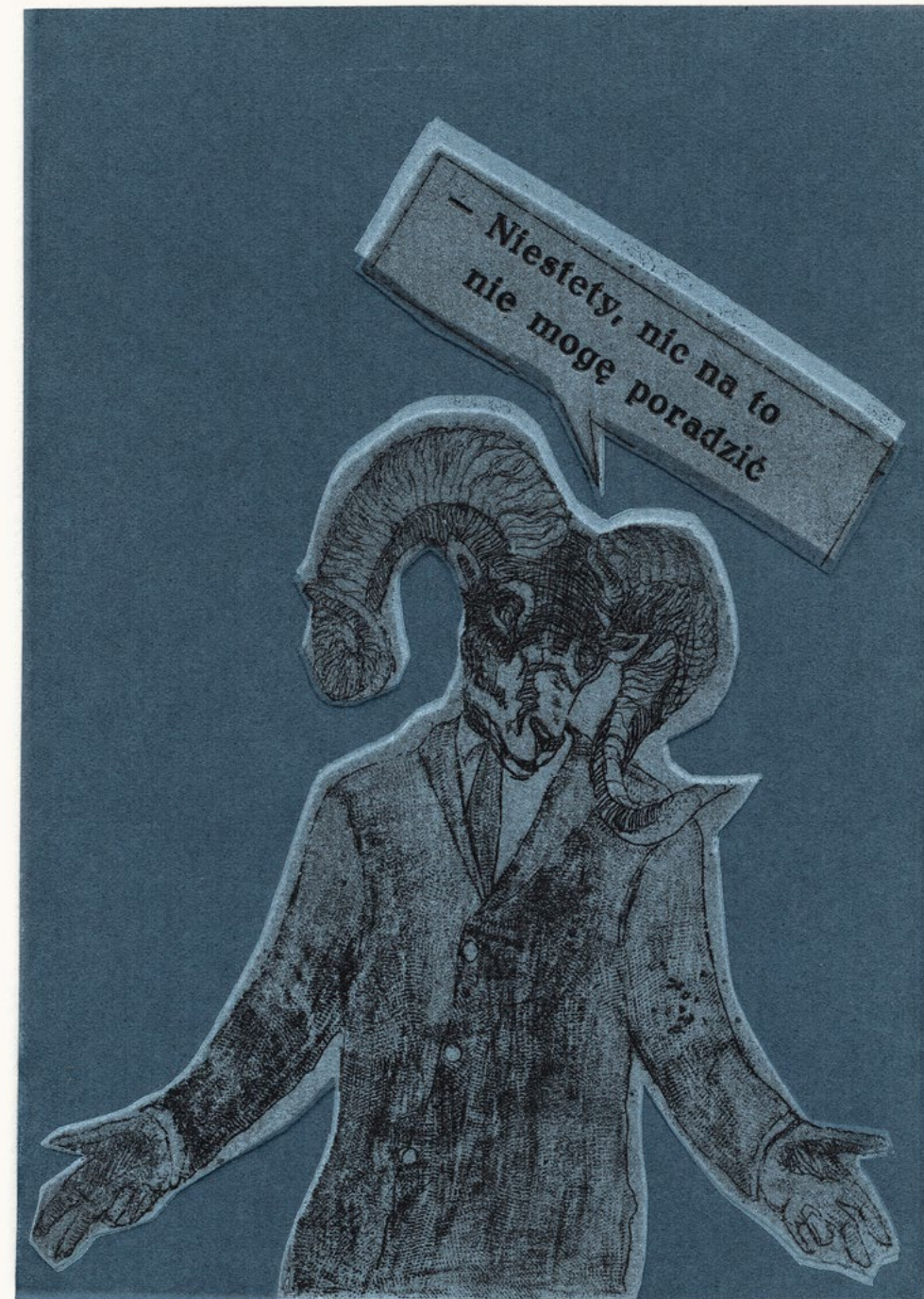

Barbara Majkowska,
The Emperor,
akwaforta, akwatinta,
21x15 cm
2017

Magdalena Radiszewska,
Hommage'a Szymborska II,
 akwaforta,
 12,5×9cm
 2017

Magdalena Radiszewska,
Hommage'a Szymborska III,
 akwaforta,
 12,5×9 cm
 2017

Magdalena Radziszewska,
Bez tytułu,
odprysk, akwatinta,
41,5×24,5 cm
2017

Magdalena Radziszewska,
Bez tytułu,
akwatinta,
29,5×21 cm
2017

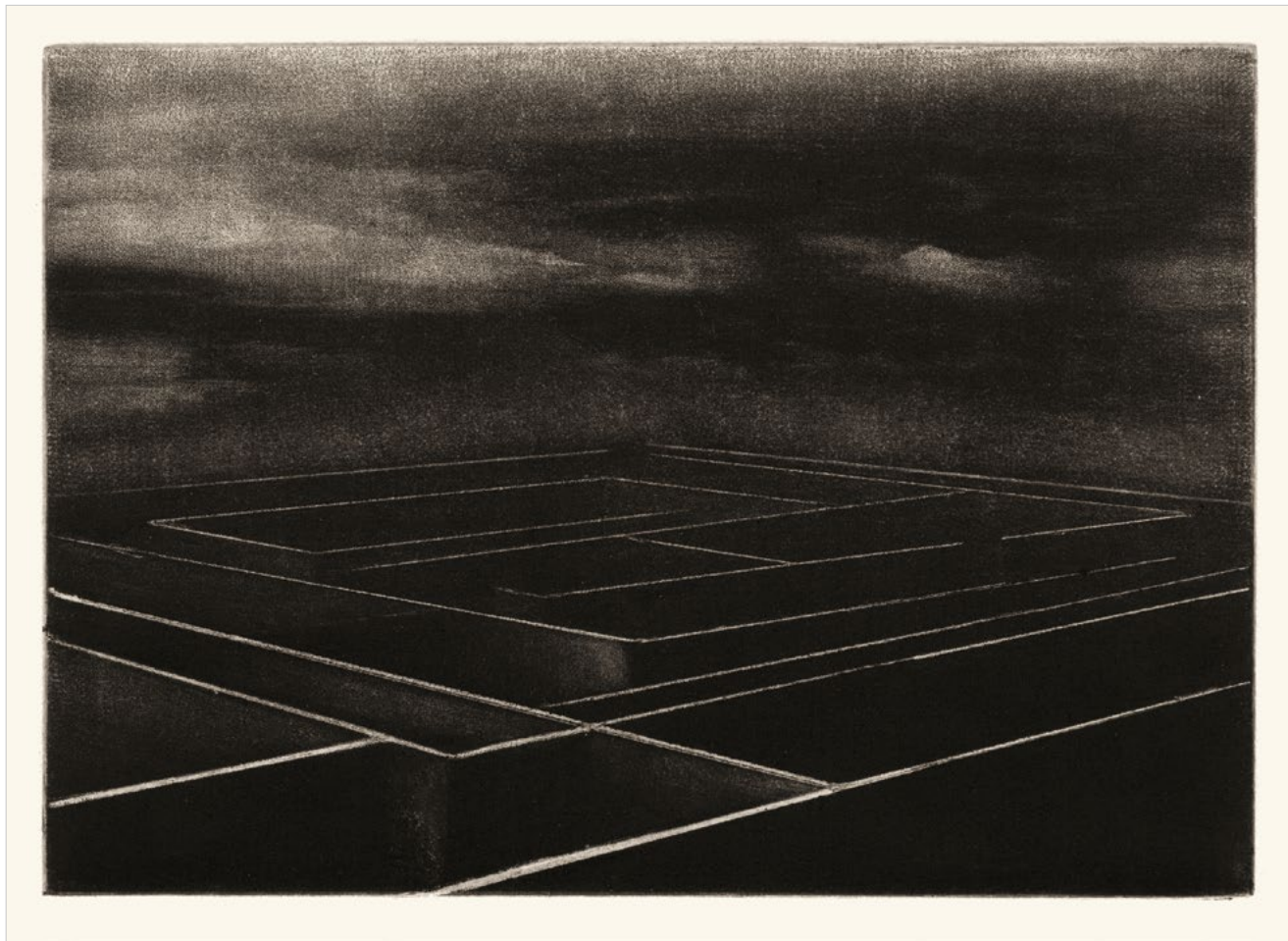

Julia Smagalska,
Wyczekujący,
odprysk, akwatinta barwna,
29,5×21 cm
2017

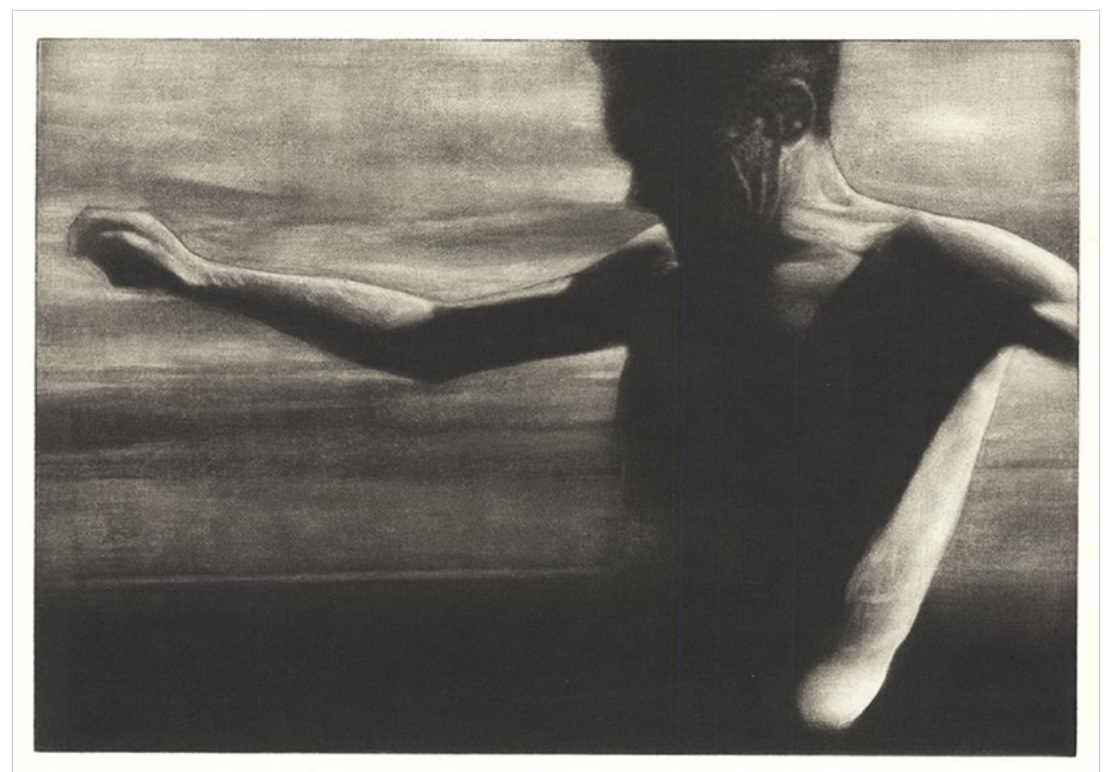

Paweł Sobczak,
Bez tytułu,
mezzotinta,
10,5×13,8 cm
2017

Paweł Sobczak,
Bez tytułu,
mezzotinta,
20,5×30 cm
2017

Anna Świątek, książka artystyczna, 38x27 cm 2017

My Friend,

dobro celebrowana
tyciu publicznym
ia zdolność

Handwritten notes in Polish, including the word 'debatowania' and 'specjalnie'.

Printed text in Polish discussing public discourse and emotional reactions.

Large handwritten scribbles and the word 'specjalnie' written vertically.

Printed text in Polish, starting with 'IV' and discussing social situations.

Handwritten notes in Polish at the bottom of the page.

My Friend,

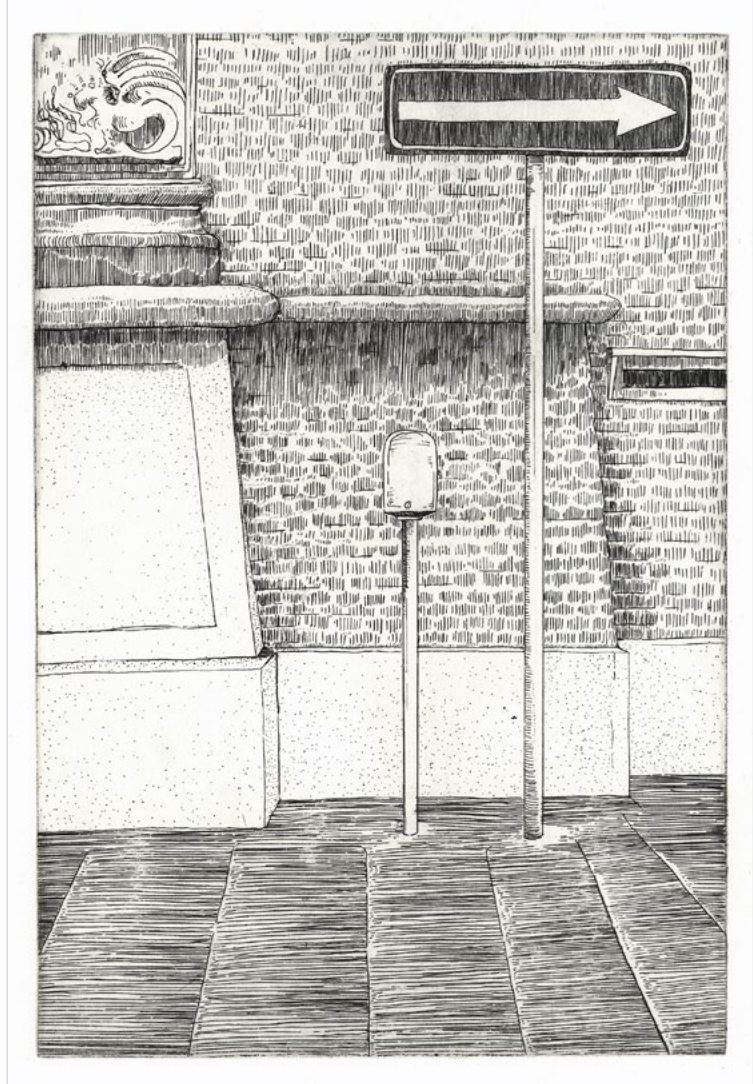
Large handwritten scribbles and the word 'specjalnie' written vertically.

Printed text in Polish, including the word 'Crescent' and 'or whether they be bound or free'.

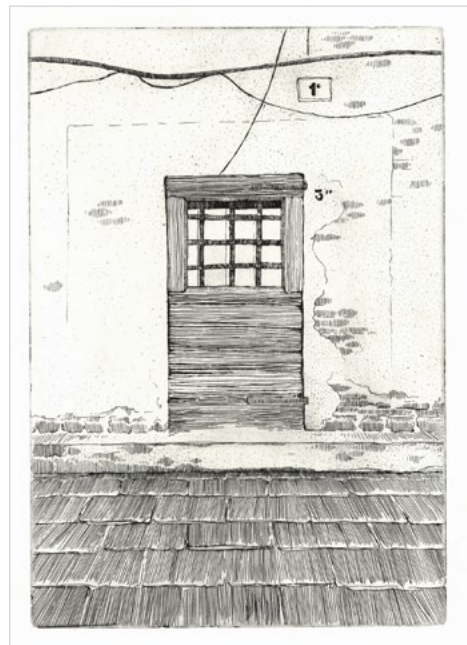

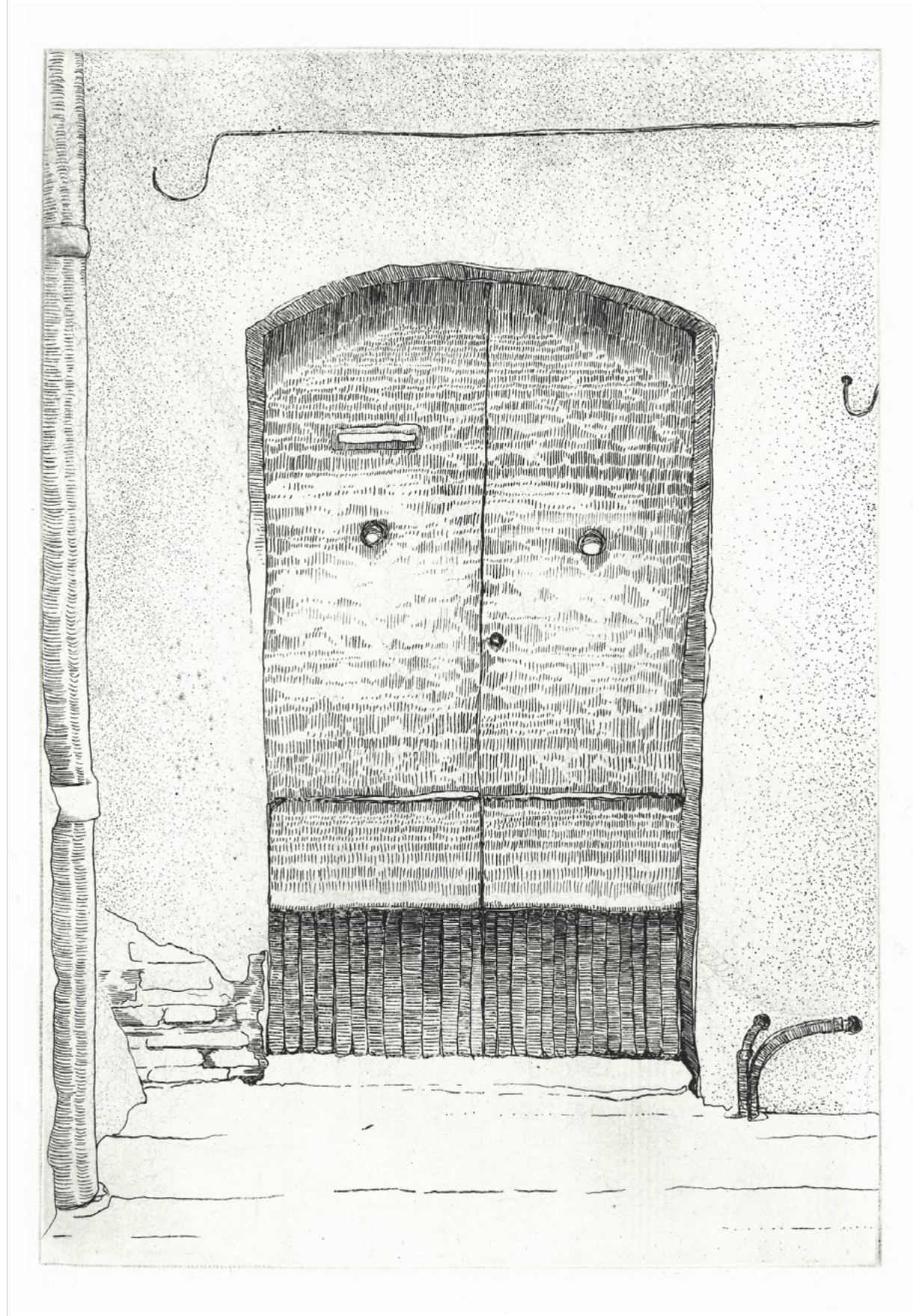
Anna Świątek,
Tamtédy,
akwaforta,
24x16 cm
2017

Anna Świątek,
Nie tędy droga,
akwaforta,
24x16 cm
2017

Anna Świątek,
I co dalej?,
akwaforta,
24x16 cm
2017

Izabella Woźniak,
Zaułki Urbino VIII,
akwaforta, akwatinta, sucha igła,
32,5×50 cm
2017

Aleksandra Zaboklicka,
Zima,
akwaforta, akwatinta,
34×25 cm
2017

Aleksandra Zaboklicka,
Zachód-Duch,
akwatinta,
21×15 cm
2017

Aleksandra Zaboklicka,
Autoportret,
mezzotinta,
12×15 cm
2017

Aleksandra Zaboklicka,
Dłonie,
pleksoryt,
19×11 cm
2017

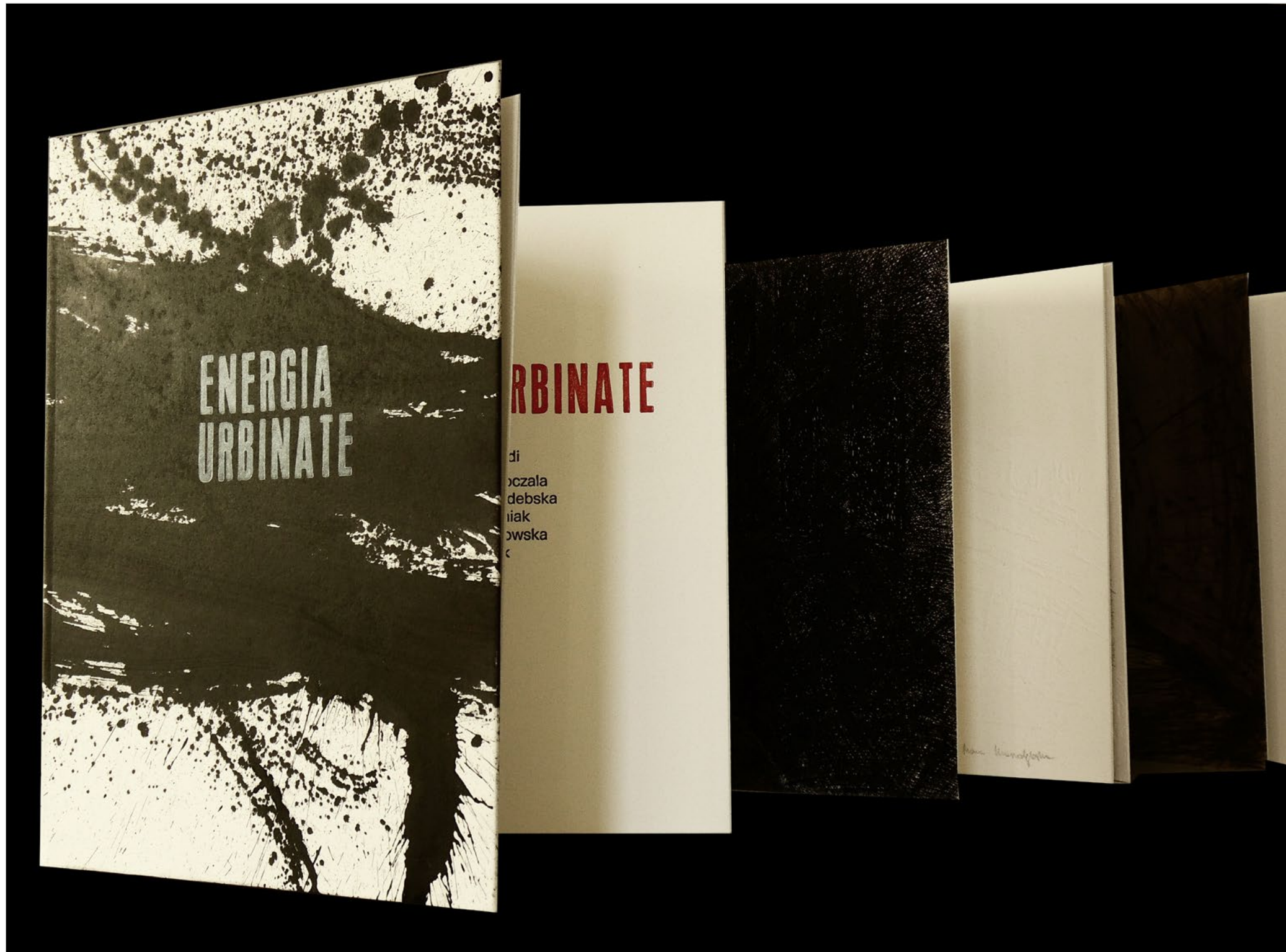

Kamila Zielińska,
Bez tytułu,
miękki werniks,
29,5×21 cm
2017

Energia Urbinate
książka artystyczna,
wymiary okładki 34×25 cm,
wymiary grafik w książce 32,5×48,5 cm,
papier Magnami 400 gr,
nakład 10 egzemplarzy,
KAUS Urbino kwiecień 2016 r.

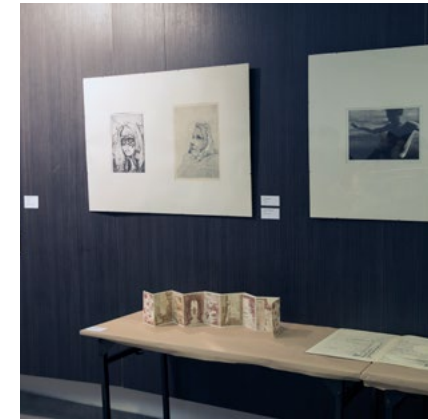
Skład i oprawa Giuliano Santini

Autorki grafik:
Dagmara Kwoczała
Maria Krasnodębska
Izabela Woźniak
Sylwia Jakubowska
Anna Świątek

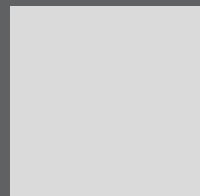
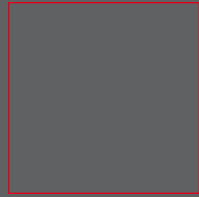
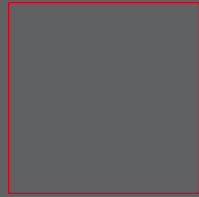
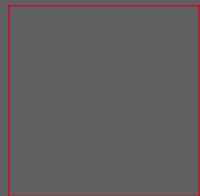
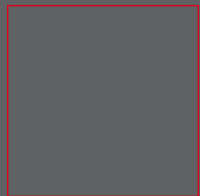
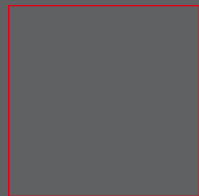

WERNISAŻ WYSTAWY „METAL IS COOL”

DZIAŁALNOŚĆ PRACOWNI TECHNIK WKŁĘŚŁODRUKOWYCH

Charakterystyka Pracowni Technik Wkłęsłodrukowych
Program pracowni
Działalność Koła Naukowego Eksperymentarium
Działalność Galerii Grafiki Studenckiej „Pomiędzy”
Międzynarodowe sympozja graficzne w Urbino
Międzynarodowe projekty i wystawy grafiki
Międzynarodowe Letnie Kursy PATA
Profesor Krzysztof Wawrzyniak
Prowadzący Pracownię Technik Wkłęsłodrukowych

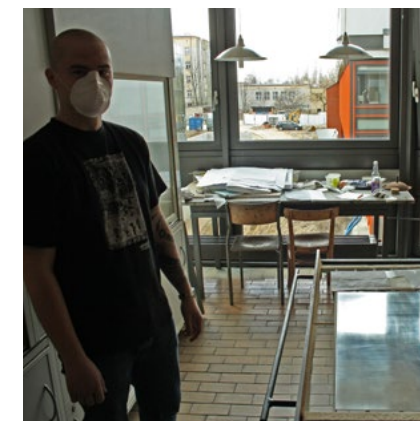
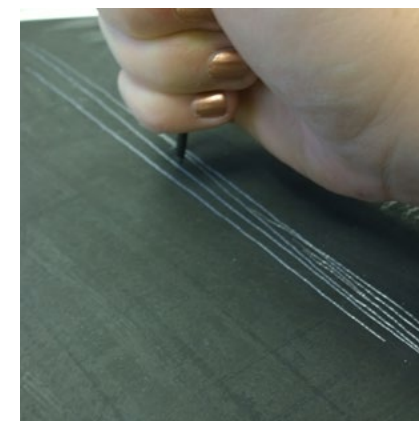
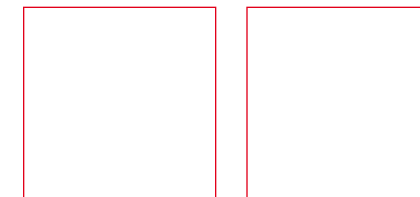
PRACOWNIA TECHNIK WKŁĘŚŁODRUKOWYCH

dr hab. Alicja Habisiak-Matczak, prof. ASP

Pracownia Technik Wkłęśłodrukowych istnieje w strukturze Katedry Grafiki Warsztatowej od 1971 roku, czyli od powołania do życia Wydziału Grafiki. Pracownia przez długie lata funkcjonowała pod nazwą Technik Metalowych. Oficjalna zmiana nazwy nastąpiła w 2012 roku. Pierwszym kierownikiem był Prof. Leszek Różga (od 1971 do 1994 roku). Następnie w latach 1994-1998 pracownią kierował prof. Andrzej Bobola Kabała. W latach 1998-2016 pracownię prowadził Prof. Krzysztof Wawrzyniak. Od 2016 roku kieruje nią dr hab. Alicja Habisiak-Matczak. Rolę asystentów w Pracowni Technik Wkłęśłodrukowych pełnili: dr hab. Wiesław Przyłuski, dr hab. Krzysztof Wiczorek, dr hab. Alicja Habisiak-Matczak, obecnie asystentem i doktorantem w tej pracowni jest mgr Oskar Gorzkiewicz. Pracownia Technik Wkłęśłodrukowych jest pracownią specjalizacyjną, dyplomująca w zakresie grafiki artystycznej. Jest otwarta dla utalentowanych, aktywnych, obdarzonych twórczą inwencją studentów ze wszystkich wydziałów Akademii. Pracownia udostępnia również swoje warsztaty i służy pomocą dydaktyczną studentom krajowym i zagranicznym odwiedzającym naszą uczelnię w ramach różnych programów naukowej wymiany. Organizujemy także wycieczki na ważne wystawy grafiki polskiej i zagranicznej oraz uczestniczymy w międzynarodowych wystawach i sympozjach. W 2013 roku we współpracy z KAUS Urbino odbyło się Sympozjum Graficzne Flash Drawing Tour – Urbino–Roma Fano, które zaowocowało wystawą zrealizowanych przez studentów prac w prestiżowym Colleggio Raffaello w Urbino. Studenci i pedagodzy pracowni wzięli też udział w Międzynarodowym Projekcie „Rape of Europe” koordynowanym przez prof. Jose Quaresma z Uniwersytetu w Lizbonie. Projekt polegał na realizacji grafik i zorganizowaniu symultanicznej wystawy grafiki i instalacji w pięciu ośrodkach akademickich: w Barcelonie, Lizbonie, Łodzi, Porto Allegre i Utrechcie. Wydany został barwny katalog w kilku językach.

Prof Krzysztof Wawrzyniak oraz dr Alicja Habisiak-Matczak uczestniczyli też w międzynarodowej konferencji o tym samym tytule, która odbywała się na Uniwersytecie w Lizbonie. Nawiązana współpraca z wymienionymi ośrodkami była kontynuowana w 2014 i 2015 roku przez kolejne wspólne przedsięwzięcia graficzne. Rozwijane są też badania nad zastosowaniem metod graficznych zaliczanych do popularnego na świecie nurtu „non toxic”. Studenci mają swobodę w doborze materiałów służących za matryce wkłęśłodrukowe – oprócz tradycyjnej blachy miedzianej i cynkowej, stosowane jest pleksi, aluminium i różnorodne niekonwencjonalne matryce kolograficzne. Możliwe jest też włączanie innych technik graficznych w proces powstawania ostatecznej odbitki. Punktem wyjścia do grafik jest rysunek, obraz lub projekt wykonany cyfrowo; realizowane są prace monochromatyczne, jak i wielobarwne. Profesjonalny warsztat pracowni umożliwia realizację prac w różnej skali – od miniatur po grafiki wielkoformatowe.

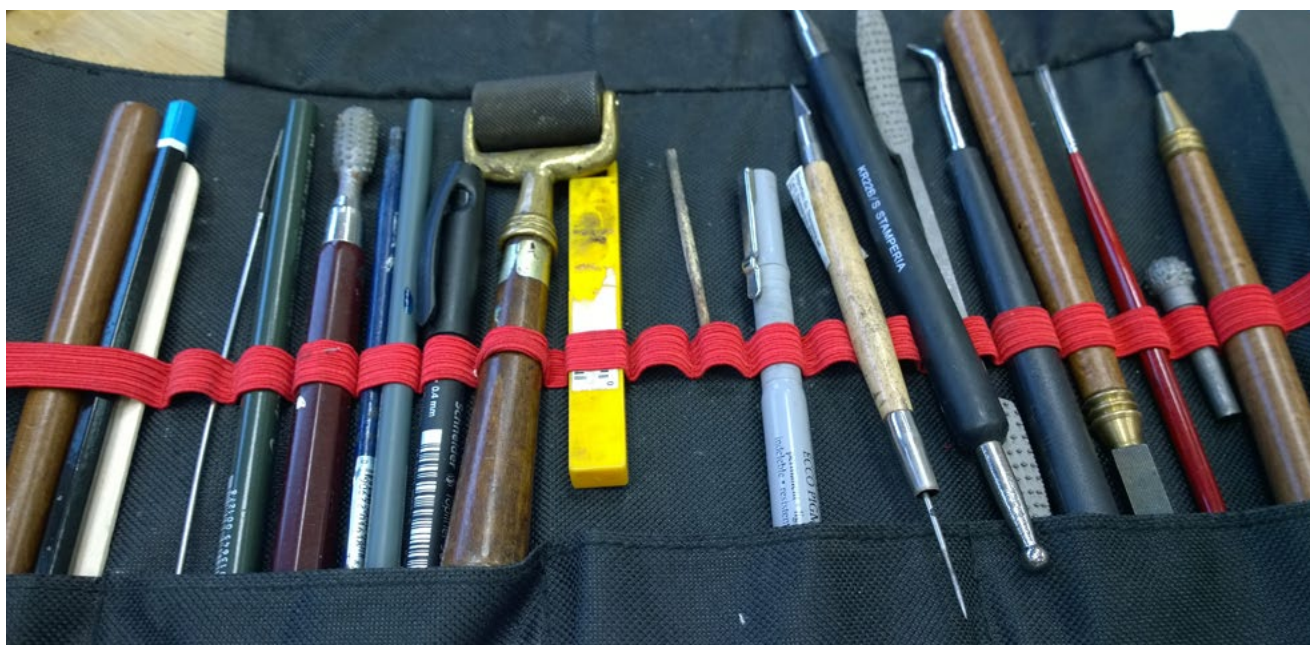
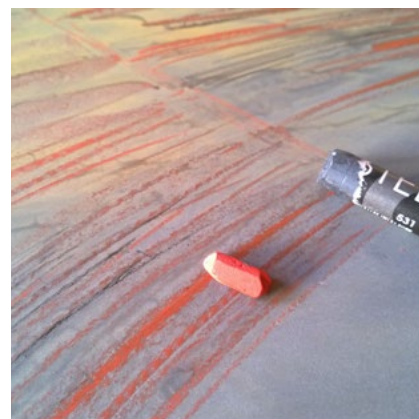
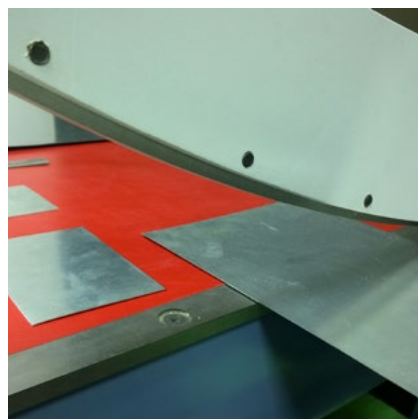
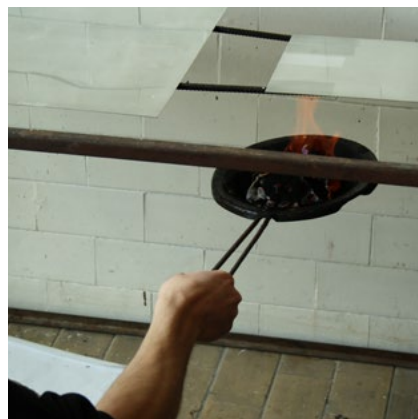
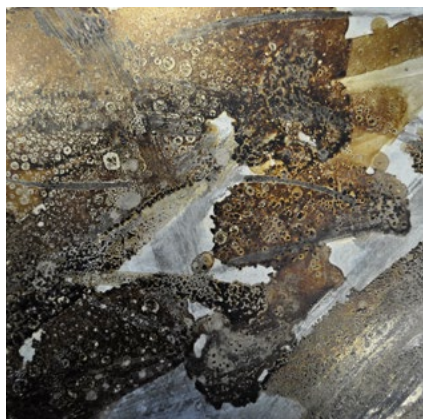

PROGRAM PRACOWNI

dr hab. Alicja Habisiak-Matczak, prof. ASP

Prof. Krzysztof Wawrzyniak pisał: „Program pracowni wyrasta z tradycji łódzkiej szkoły grafiki. W zależności od potrzeb wynikających z zainteresowań studentów jest modyfikowany i aktualizowany. Celem kształcenia studentów w Pracowni Techniki Wkłęśłodrukowych jest: profesjonalne opanowanie warsztatu graficznego właściwego dla druku wkłęśłowego, rozwijanie kreatywności, rozbudzanie inwencji i wyobraźni, przygotowanie studentów do przyszłej samodzielnej pracy artystycznej. Uprawianie grafiki warsztatowej wymaga zdobycia umiejętności twórczego łączenia zamierzeń artystycznych i technologii w jeden proces, którego wynikiem końcowym jest odbitka graficzna. Program pracowni zakłada prowadzenie graficznej dydaktyki na różnych poziomach. Treści programowe realizowane są przez ćwiczenia techniczne, warsztatowe i wykłady. Korekta indywidualna stanowi podstawę relacji pomiędzy nauczycielem a studentem. Praktyka mistrzuczeń jest w artystycznej edukacji najwłaściwsza i przynosi dobre rezultaty. Studenci IV roku są zobowiązani do napisaniu własnego programu artystycznego, który jest wstępem do pracy dyplomowej”. Studenci w trakcie odbywanych zajęć poznają i doskonalą tradycyjne techniki druku wkłęśłowego, takie jak: sucha igła, miedzioryt, mezzotinta, kolograf i techniki trawione, takie jak akwaforta, akwatinta, odprysk, miękki werniks. Mają oni możliwość odkrywania i poznawania technik, które są rzadziej stosowane w dziedzinie druku wkłęśłowego. Są zachęceni do prowadzenia autorskich doświadczeń graficznych, badają możliwości akwatinty solnej, lawowanej, akwatinty piaskowej czy craclee. Pracownia stoi dziś przed wyzwaniem wykorzystania nowoczesnych technologii stosowanych w przemyśle do pracy w grafice artystycznej. Rozwijane są też badania nad zastosowaniem metod graficznych zaliczanych do popularnego na świecie nurtu „non toxic”. Studenci mają swobodę w doborze materiałów służących za matryce wkłęśłodrukowe – oprócz tradycyjnej blachy miedzianej i cynkowej stosowane jest pleksi, aluminium i różnorodne niekonwencjonalne matryce kolograficzne. Możliwe jest też włączanie innych technik graficznych w proces powstawania ostatecznej odbitki. Punktem wyjścia do grafik jest rysunek, obraz lub projekt wykonany cyfrowo; realizowane są prace monochromatyczne, jak i wielobarwne. Profesjonalny warsztat pracowni umożliwia realizację prac w różnej skali – od miniatur po grafiki wielkoformatowe.

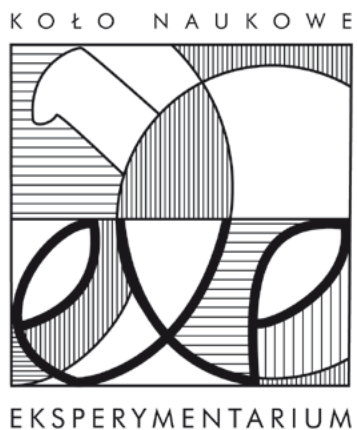

KOŁO NAUKOWE „EKSPERYMENTARIUM”

dr hab. Alicja Habisiak-Matczak, prof. ASP

Koło Naukowe „Eksperymentarium” zostało powołane w marcu 2013 roku z inicjatywy studentów Pracowni Techniki Wkłęśłodrukowych i Pracowni Techniki Litograficznych na Wydziale Grafiki i Malarstwa Akademii Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi. Członkowie koła rekrutują się spośród polskich i zagranicznych studentów obydwu pracowni, ze wszystkich lat i wydziałów Akademii. Opiekunami koła są dr hab. Alicja Habisiak-Matczak oraz dr Tomasz Matczak. Głównymi celami Koła „Eksperymentarium” są: stworzenie warunków rozwoju pasji twórczej w dziedzinie grafiki artystycznej, poszukiwanie nowych środków technicznych, a co za tym idzie nowych środków artystycznej ekspresji, promocja grafiki warsztatowej i organizacja szeroko pojętych projektów artystycznych i edukacyjnych na terenie Akademii, jak i poza nią. Cele te realizowane są między innymi poprzez prowadzenie eksperymentalnej działalności warsztatowej, zwiedzanie wystaw grafiki i gabinetów rycin w galeriach i muzeach w Polsce i zagranicą; udział w międzynarodowych konkursach i wystawach grafiki oraz w graficznych sympozjach i konferencjach, a także nawiązywanie współpracy z prywatnymi instytucjami, przedsiębiorstwami, drukarniami i tym podobnymi w celu organizacji szkoleń, praktyk zawodowych i poszerzania możliwości technologicznych w dziedzinie druku wkłęśłego i płaskiego.

Facebook: Koło naukowe "Eksperymentarium"

WARSZTATY I WYSTAWY

Prowadzone przez wykładowców i studentów warsztaty pokazują, że grafika nie zawsze musi oznaczać długie godziny spędzone w trawiarni w oparach kwasu azotowego, a może być twórczym eksperymentem, wykorzystaniem gotowych materiałów jako matryc graficznych, okazją do swobodnej twórczej ekspresji. Przykładami niech będą warsztaty z wykorzystaniem aluminiowych puszek po napojach czy opakowań typu TETRA PACK. Przeprowadzono też ze studentami eksperymenty z zastosowaniem blachy żelaznej jako matrycy w druku wkłęśłym oraz testowano różne sposoby łączenia druku wkłęśłego z drukiem płaskim. Studenci uczestniczyli też w warsztatach akwatinty solnej, ostatnio w warsztatach przedruku w technikach wkłęśłodrukowych. Ponadto w ramach działalności koła w 2013 roku odbyły się wyjazdy do Muzeum Okręgowego im. Leona Wyczółkowskiego w Bydgoszczy na wystawę „Techniki wkłęśłodrukowe w Polsce po 1900 roku” oraz na wystawę grafik Karola Mondrała. Członkowie koła uczestniczą też w sympozjach graficznych Flash Drawing Tour w Międzynarodowym Centrum Grafiki Artystycznej KAUS Urbino. Istotną częścią działalności koła jest publikacja prowadzonych badań i powstających grafik na wystawach. Wiele z nich odbywa się w działającej przy Pracowni Techniki Wkłęśłodrukowych Galerii Grafiki Studenckiej „Pomiędzy”. Zorganizowana w październiku 2014 roku wystawa koła w Galerii Lektorium w Centrum Nauki i Sztuki naszej Akademii pokazywała zrealizowane w alternatywnych technikach grafiki, matryce i narzędzia graficzne zrobione przez studentów z niekonwencjonalnych materiałów, takich jak brzeszczoty, igły do tatuażu czy kapsle.

WARSZTATY GOŚCI SPECJALNYCH

Każdego roku studenci chętnie uczestniczą w zajęciach prowadzonych przez zaproszonych artystów zagranicznych. Pierwszymi gośćmi koła naukowego byli: artystka ze Stuttgartu Anja Klafki oraz prof. Zbyszek Janacek z Ostrawy. Następnie prof. Blake Pearce z Valdosta State University w USA w maju 2015 roku poprowadził warsztaty na temat „Waterless lithography” (bezwodnej litografii). W marcu 2016 r. Caterina Marques z Wydziału Sztuk Pięknych Uniwersytetu w Porto przeprowadziła warsztaty na temat techniki polimerowej. Riccardo Tonti Bandini z Accademia di Belle Arti di Foggia w grudniu 2016 r. poprowadził warsztaty „Miejsce grafik”. Gościem Koła Naukowego „Eksperymentarium” był także dr Łukasz Butowski z ASP w Gdańsku, który zaprezentował metodę wykonywania papieru przedrukowego. W 2017 roku odbyły się warsztaty „Aerograf w litografii” prowadzone przez Krzysztofa Rukasza z Lublina. W listopadzie 2017 roku Ernesto Leal, kurator londyńskiej Red Gallery, poprowadził wykład na temat miejsca artysty we współczesnym świecie.

tytuł: **Sztuka chemia zainspirowana**

WYSTAWA ŚCIEŻKA EDUKACYJNA WARSZTATY

miejsce: laboratorium Chemii Ogólnej i Nieorganicznej, parter, Wydział Chemii, Politechniki Łódzkiej, ul. Zeromskiego 116, budynek A-27

termin: 21.22_04_2016

09.00 - 17.00
15 OSÓB CO 15 MINUT

Koło Naukowe „Eksperymentarium” przybliży widzom świat warsztatu grafiki – od tradycyjnych technik, polegających na ręcznym wyrobieniu matrycy, aż po najnowsze techniki ekspozycyjne, jak algorytm i 3D. Uczestnicy z wykorzystaniem kwasu i hydroksydów amoniaku w formie czynnika drukarni i offsetu będą mogli wykonać własne grafiki. W ramach warsztatów uczestnicy otrzymają materiały i narzędzia niezbędne do wykonania grafiki. W ramach warsztatów uczestnicy otrzymają materiały i narzędzia niezbędne do wykonania grafiki. W ramach warsztatów uczestnicy otrzymają materiały i narzędzia niezbędne do wykonania grafiki.

Koło naukowe „Eksperymentarium” serdecznie zaprasza na

WARSZTATY GRAFICZNE

które poprowadzi gość Pracowni Technik Włóksłodrukowych

ANJAKLAFKI

wtorek, 26 listopada 2013, godzina 10.00
sala 207, II p., pawilon B
uwaga: należy przynieść puszki po napojach i nożyczki

Photo-polymer

printmaking workshop

Caterina Marques

Pracownia Technik Włóksłodrukowych

ŚCIEŻKA EDUKACYJNA NA WYDZIALE CHEMICZNYM POLITECHNIKI ŁÓDZKIEJ

Udział w ścieżce edukacyjnej, którą z wielkim powodzeniem od 8 lat organizuje Wydział Chemiczny Politechniki Łódzkiej, był dla studentów i wykładowców Akademii znakomitą okazją do popularyzowania sztuki graficznej i zaprezentowania eksperymentalnego dorobku Koła Naukowego „Eksperymentarium” w tej dziedzinie. Wydarzenie odbyło się w kwietniu 2016 roku w ramach Festiwalu Nauki, Techniki i Sztuki. „Sztuka chemią zainspirowana” to niezwykle trafny tytuł dla wszelkiej twórczości graficznej, w której podstawą są różnorodne reakcje chemiczne służące stworzeniu matryc, jak i odbitek. Na wystawie w holu Wydziału Chemicznego „Eksperymentarium” zaprezentowało swoje graficzne portfolio. Były to grafiki w różnych technikach druku wklęsłego, płaskiego i wypukłego, uzupełnione fotograficzną dokumentacją z przeprowadzonych w Akademii warsztatów.

Uczestnicy wystawy i warsztatów:

studentki: Sylwia Dworecka, Aleksandra Ilkiewicz, Anna Kaczuba, Maria Krasnodębska, Izabela Krześlak, Dagmara Kwoczała, Barbara Majkowska, Joanna Małkowska, Weronika Walisiewicz, Izabella Woźniak

stażyści: Petar Petrow, Jessica Damiao

doktoranci: Oskar Gorzkiewicz, Jonasz Koperkiewicz, Marlena Lenart

opiekunowie koła: dr hab. Alicja Habisiak-Matczak – adiunkt w Pracowni Technik Włóksłodrukowych oraz dr Tomasz Matczak – adiunkt w Pracowni Technik Litograficznych ASP w Łodzi

prezes koła: Maria Krasnodębska – studentka IV roku

zastępcy: Aleksandra Ilkiewicz, Dagmara Kwoczała, Izabella Woźniak – studentki Wydziału Grafiki i Malarstwa

2

WYSTAWA KÓŁ NAUKOWYCH ASP W ŁODZI

7 - 16.10.2016
PIĄTEK 16.10 o 13:00
SOBOTA 17.10 o 10:00

KOŁA NAUKOWE AKA — DEMU

5

**EKSPE
RYME
NTARI
UM I
GOŚCIE**

PRZEGLĄD GRAFIKI STUDENCKIEJ 2015/2016

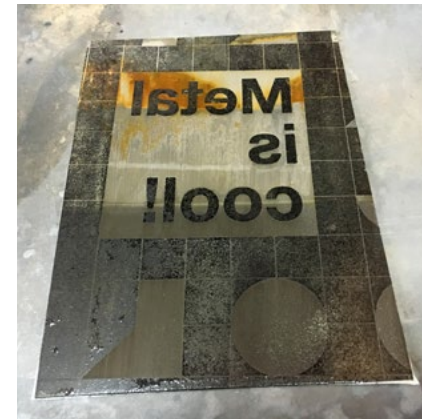
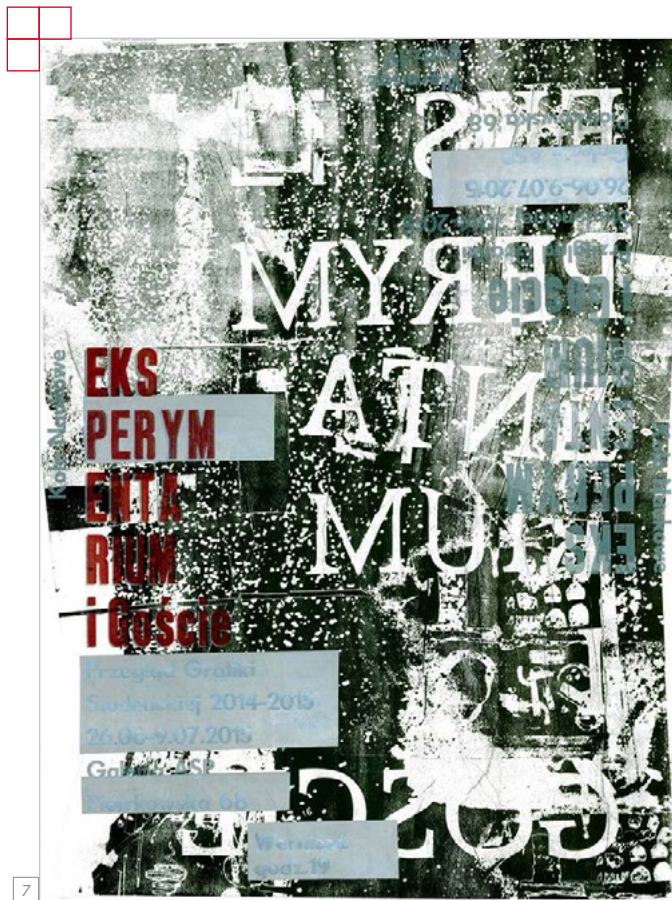
WERNISĄŻ: 10 CZERWCA O GODZINIE 17:00 EKSPOZYCJA POTRWA DO 31 CZERWCA
GALERIA ASP, PIOTRKOWSKA 68

6

EKSPERYMENTARIUM I GOŚCIE

Koło naukowe zorganizowało już trzy edycje Przeglądu Grafiki Studenckiej. Oto jak pisali studenci o swojej koncepcji wystawy: „Idea, jaka przyświeca nam w tym roku, pozostaje niezmienna. Obserwując to, co dzieje się w pracowniach Katedry Grafiki Warsztatowej, uznaliśmy jednogłośnie, że zanim prace zostaną poddane ocenie pedagogów podczas egzaminów, a następnie trafią do uczelnianych i prywatnych archiwów, należy je zaprezentować szerszemu gronu odbiorców. Dla części uczestników wystawy udział w przeglądzie końcoworocznym to debiut, dla innych kolejny punkt w (dosyć długim) artystycznym CV. „Eksperymentarium i Goście” jest więc nie tylko atrakcyjną wystawą dla oglądających, lecz staje się także bardzo ważnym momentem konfrontacji dla studentów”. Każdego roku czerwcowa wystawa w Galerii ASP Piotrkowska 68 stanowi unikatowy zbiór najnowszych prac studenckich. Mamy nadzieję, że planowana na 2018 rok czwarta edycja ponownie pokaże kierunek, w którym podąża młoda łódzka grafika.

GALERIA GRAFIKI STUDENCKIEJ „POMIĘDZY”

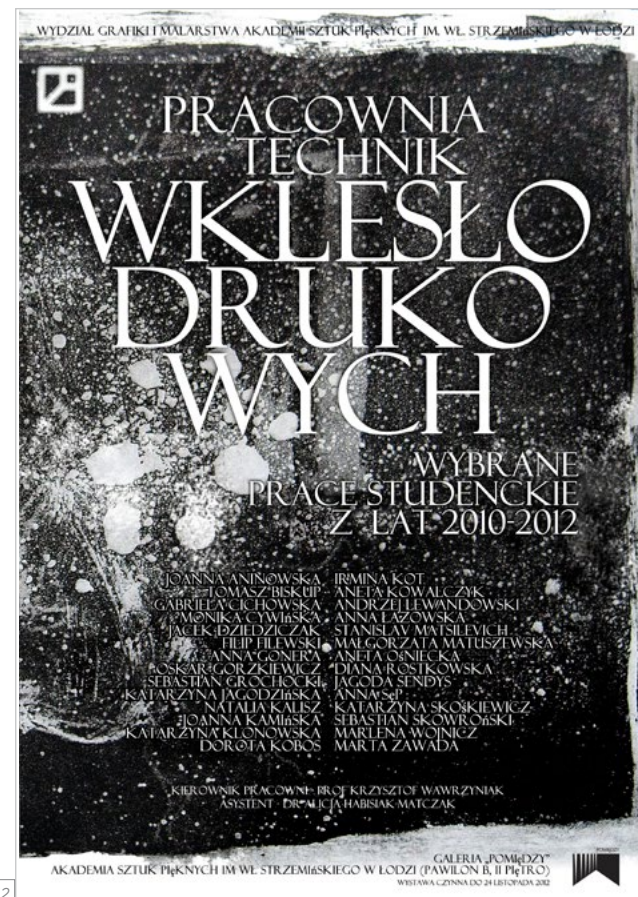
dr hab. Alicja Habisiak-Matczak, prof. ASP

POMIĘDZY

galeria grafiki studenckiej

Galeria Grafiki Studenckiej „Pomiędzy” powstała w listopadzie 2011 roku przy Pracowni Technik Wkłęśłodrukowych na Wydziale Grafiki i Malarstwa, z inicjatywy piszącej te słowa. Galeria mieści się w korytarzu na 2 piętrze Pawilonu B w budynku głównym Akademii Sztuk Pięknych, przy ul. Wojska Polskiego 121 w Łodzi. „Jest to niepozorna przestrzeń korytarza pomiędzy graficznymi pracowniami, jednak uczęszczana praktycznie przez wszystkich studentów, stąd prezentacja grafik właśnie w tym miejscu stała się skutecznym sposobem promowania szeroko pojętej grafiki artystycznej. Od początku działania galerii w jej prace zaangażowani są studenci naszej pracowni. Staram się inspirować i koordynować kolejne wystawy, zachęcając do ponadprogramowego zaangażowania we wspólne przedsięwzięcia. Jest to moim zdaniem dobre doświadczenie organizacyjne i przygotowanie do aranżowania własnych wystaw w przyszłości. Studenci oprawiają grafiki, uczestniczą w aranżacji wystaw, niejednokrotnie sami projektują plakat i zaproszenie na wystawę, promują ją na portalach społecznościowych. W okresie od listopada 2011 roku do lutego 2015 roku odbyły się tu takie wystawy, jak: Wystawa Prac Studentów Katedry Grafiki Warsztatowej, na której pokazane zostały grafiki studenckie ze wszystkich pracowni graficznych czy Wystawa Pracowni Technik Wkłęśłodrukowych – Wybrane Prace z lat 2010–2012 zorganizowana w listopadzie 2012 roku we współpracy z Galerią „Nasza Ściana”. Studenci uczestniczący w konkursie im. Władysława Strzemińskiego mogą tu co roku zaprezentować swoje prace (m. in. Anna Sęp, Oskar Gorzkiewicz, Aleksandra Błaszczyk). Tradycją stało się prezentowanie wystawy pokonkursowej w Konkursie na małą formę graficzną dla studentów Akademii Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi organizowanego przez Galerię Amcor. Odbyły się też dwie wystawy Pracowni Technik Litograficznych – ukazujące prace studentów zrealizowanych przed dyplomem, jak i wybrane prace z kolekcji dyplomowych. Galeria służy także publikowaniu dokonań członków Koła Naukowego „Eksperymentarium”. Wystawy te cieszą się dużym zainteresowaniem społeczności akademickiej, jak i zaproszonych gości. To oraz bogactwo technicznych możliwości, zachęcają studentów, by zaglądali do naszych graficznych pracowni, w których nierzadko zostają na dłużej”.

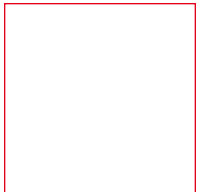

WYBRANE WYSTAWY W GALERII GRAFIKI STUDENCKIEJ POMIĘDZY (2014-2017)

1. Aleksandra Ilkiewicz – *Grain Scaling*, (grudzień 2017 – styczeń 2018)
2. *Flash Drawing Tour 2017* (listopad – grudzień 2017)
3. Wystawa *Koła naukowego Eksperymentarium*, w ramach 17 Festiwalu Nauki Techniki i Sztuki w Łodzi, (kwiecień – wrzesień 2017)
4. Krzysztof Rukasz – *Grafika* (marzec 2017) (we współpracy z prof. Witoldem Warzywoda i dr Tomaszem Matczakiem)
5. Wystawa pokonkursowa 10 konkursu na małą formę graficzną dla studentów Akademii Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi, (styczeń–luty 2017)
3. Petar Petrov – *Grafika*, (26.01- 14.02. 2016)
4. Wystawa 9 konkursu na małą formę graficzną Galerii Amcor (16-29 lutego, 2016) (kurator prof. Witold Warzywoda i dr Tomasz Matczak)
5. Łukasz Butowski – *grafika* (kuratorzy prof. Witold Warzywoda i dr Tomasz Matczak) (2-30 marca 2016)
6. *Intaglio Erasmus Exhibition 2014-2016*, wystawa studentów zagranicznych Pracowni Technik Wkłęśłodrukowych; (26 .04- 31.05 2016)
7. *Kolor w grafice I – wystawa prac studentów Pracowni Technik Wkłęśłodrukowych z lat 2009-2016* (26.10 - 22.11. 2016)
8. *Flash Drawing Tour 2016* (grudzień 2016),
9. *Flash Drawing Tour - Urbino / San Leo / Rimini 2015*
10. Wystawy *Koła Naukowego Eksperymentarium* (maj – wrzesień 2014)
11. Wystawa plakatów *Flash Drawing Tour* (październik 2014)

Sebastian Grochociński
Łukasz Piwiński
Kamila Kos

7

Konkurs na małą formę graficzną dla studentów Akademii Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi

Joanna Aninowska
Kaja Baca
Beata Domalajzek
Oskar Gozliwiec
Krzysztof Grabarczyk
Katarzyna Jagodzińska
Wiktoria Jakubowska
Karolina Jaworska
Joanna Kamińska
Luiza Kasprzyk
Katarzyna Korcowska
Joanna Knop
Katarzyna Kuliga
Elżbieta Kusinska
Stanisław Matsilevich
Monika Pel
Aneta Sępińska
Piotr Skewron
Michalina Szurgot
Radosław Tomczyk
Magdalena Wójcik
Karolina Zaborska
Agata Zarzycka
Juliusz Zielinski

15 Wystawa pokonkursowa: marzec - kwiecień 2014

Maria Krasnodębska
Szymon Ryczek
Joanna Cisek

10

Konkurs na małą formę graficzną dla studentów Akademii Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi

Karolina Druszcz
Aleksandra Ilkiewicz
Sylvia Jakubowska
Anna Kaczuła
Marta Kosiewicz
Barbara Majkowska
Justyna Maksajda
Zuzanna Malinowska
Zuzanna Myska
Błażej Ostroch
Weronika Pelczyńska
Katarzyna Noemi Pomorska
Magdalena Skowrońska
Adrianna Szwedkiewicz
Anna Świątek
Weronika Walsiewicz
Izabella Woźniak
Irena Zieniewicz
Agata Zborowska
Olga Żukowska

16 Wystawa pokonkursowa: czerwiec - lipiec 2017

Flash Drawing Tour
Urbino / Fano / San Leo
2016

Wystawa 20.10.2015, godz. 13.00
Wernisaż 20.10.2015, godz. 13.00

Organizacja: Galeria Pomiedzy ASP w Łodzi
Partnerzy: ASP w Łodzi, ASP w Urbino, ASP w Fano, ASP w San Leo

18

GALERIA GRAFIKI STUDENCKIEJ POMIĘDZY
WERNISAŻ 26.01.2016 O GODZINIE 14:00
ZAKOŃCZENIE WYSTAWY 14.02.2016

PETAR PETROV

GRAFIKA

19

PRACOWNIA TECHNIK
LITOGRAFICZNYCH

DYPLOMY

2004 • 2014

KAROLINA JECOT
NATALIA GRABOWSKA
ANNA GONERA
ZUZANNA KOSIŃSKA
MARTA KUKIŃKOWSKA
HANNA ŁASKOWSKA
DOMINIKA NIEJLER
ADRIANA NOWICKA
BOGUMIŁA OWSIAK
ANNA PAWLIŃNA
NORBERT TRZĘCIAK
MAGDALENA WÓJCIK

19 Akademia Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi GALERIA GRAFIKI STUDENCKIEJ „POMIĘDZY”, 3. GRUDNIA 2014 - 16. STYCZNIA 2015

MAGDALENA WÓJCIK
GRAFIKA PAPIER CZERPANY
WERNISAŻ 12 MAJA 2015 O GODZINIE 12.00
GALERIA GRAFIKI STUDENCKIEJ „POMIĘDZY”
AKADEMIA SZTUK PIĘKNYCH W ŁODZI
UL. WOJSKA POLSKIEGO 121, PAWILON B, II PIĘTRO
EKSPOZYCJA CZYNNA DO 12.06.2015

20 Akademia Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi

WYSTAWA KOŁA NAUKOWEGO
EKSPERYMENTARIUM

Galeria Grafiki Studenckiej „Pomiedzy”
Akademia Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi ul. Wojska Polskiego 121 pawilon B, II piętro
czynna od 6 maja do 30 maja 2014
WERNISAŻ 13 MAJA 2014 O GODZINIE 13.00

21 Akademia Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi

FEAST 2015
DRAWING
WYSTOUR 2015
20.10.2015 - 30.11.2015

Sylvia Jakubowska
Maria Krasnodębska
Dagmara Kwoczala
Bartłomiej Różga
Anna Świątek
Izabella Woźniak

wystawa plakatów - Urbino
San Leo - Rimini
wernisaż 20.10.2015, godz. 13.
Galeria Pomiedzy ASP w Łodzi.

prof. Krzysztof Wawrzyński,
dr hab. Alicja Hubalska-Matczak,
Giuliano Santini

22 Akademia Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi

INTAGLIO ERASMUS
EXHIBITION
2014-2016

31

OPEN FROM
APRIL 26th 2016
FINISAGE
MAY 31st 2016 2nd

THE GALLERY OF STUDENTY PRINTS
POMIĘDZY
STUDENCKIEGO ACADEMY
OF FINE ARTS IN ŁÓDŹ
MAIN BUILDING
SECOND FLOOR

23 Akademia Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi

FLASH DRAWING TOUR

dr hab. Alicja Habisiak-Matczak, prof. ASP

HISTORIA SYMPOZJUM POMIĘDZY ŁODZIĄ A URBINO

Symposium „Flash Drawing Tour” nie rozpoczyna się wraz z naszym przyjazdem do Urbino i nie kończy się, kiedy wyjeżdżamy z Włoch busem naszej Akademii. Doświadczenia, wrażenia, emocje pozostają wryte w naszej pamięci i zabieramy je ze sobą do Łodzi. Pierwsza edycja sięga 2006 roku, kiedy byłam koordynatorką i asystentką mojego mistrza Krzysztofa Wawrzyniaka, prowadzącego Pracownię Technik Wklęsłodrukowych w Katedrze Grafiki Artystycznej. To pierwsze doświadczenie, dzielone z sześcioma studentkami, wywarło niezapomniane wrażenie na nas wszystkich. Z okazji symposium została zrealizowana książka z grafikami „Urbino dal Giardino Pensile”. Kolejne symposja były prowadzone przez prof. Danutę Wieczorek z Robertem Jankowskim (2007), prof. Dariusza Kacę (2008), prof. Jerzego Leszka Staneckiego z Markiem Herbikiem (2009) i ponownie w 2012 roku przez prof. Krzysztofa Wawrzyniaka. Historia „Flash Drawing Tour”, które trzykrotnie były prowadzone przez prof. Krzysztofa Wawrzyniaka, raz przez prof. Witolda Warzywodę i ostatnio przeze mnie, zaczyna się w 2013 roku, kiedy razem z Giuliano Santinim zmieniliśmy koncepcję symposium, nadając większe znaczenie rysunkowi jako pracy przygotowawczej do grafiki, ale także jako dzieła niezależnemu i autonomicznemu. Tym samym złożyliśmy hołd stylowi nauczania przez mistrza Stanisława Fijałkowskiego, który jest historycznym punktem odniesienia dla Łódzkiej Szkoły Grafiki. Wymyśliliśmy tour, który w ciągu niewielu dni obejmował kilka różnych miejsc w taki sposób, by zapewnić studentom nowe impulsy do rysowania: miejsca na mapie Księstwa Federico da Montefeltro, takie jak San Leo i Urbina, pejzaże nadmorskie, jak Fano i Rimini czy wreszcie antyczny Rzym. Co roku program dopełnia Giuliano Santini, który robi wprowadzenie do zwiedzania Palazzo Ducale, pokazuje w swoim domu żelazne rzeźby

Tekst opublikowany w katalogu *Flash Drawing Tour 2013-2017 Międzynarodowe Symposium Grafiki Artystycznej* w red. Giuliano Santini, Alicja Habisiak-Matczak, Akademia Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi, Łódź 2017

24

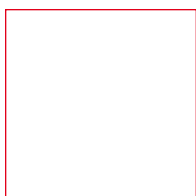
25

Fuffiego i kolekcję starodawnych grafik, i który uczy szycia książek. Prowadzi także warsztaty rysunku przygotowujące do stworzenia plakatów do wystawy, które od pięciu lat stawały się momentem zwrotnym w artystycznej ekspresji studentów. Mimo że dobrze znam Urbino, powrót tu jest dla mnie zawsze wielkim wyzwaniem. Za każdym razem towarzyszy mi to samo poczucie odpowiedzialności i taka sama ilość wątpliwości: Co się wydarzy? Czy nowi studenci czują taki sam zachwyt, jakiego doświadczam ja za każdym razem, gdy tu wracam? A może będą znudzeni? A jeśli niespodziewanie będzie to nuda również dla mnie? Czy możliwe jest zachowanie świeżości inspiracji przez tyle lat? Czy studentom uda się rysować pejzaż w sposób bardziej wnikliwy? Zawsze bardzo intrygujące jest obserwowanie, jak rozwija się spojrzenie rzucające przez nas, cudzoziemców i jak nasz wzrok przyzwyczajają się, poprzez każdy wykonany rysunek, do proporcji, światła, cieni i do ludzi Urbino, by starać się uwidocznic w rysunku coś, czego nikt wcześniej nie zauważył albo czemu nie nadał żadnego znaczenia. To rola prowadzącego symposium: pomagać każdemu studentowi odnaleźć własną drogę, wspierać studiowanie miasta i przekształcanie wrażeń w rysunki i obrazy. Często na początku jest się rozczarowanym pierwszymi szkicami, jeszcze sztywnymi, czasem wprost zbyt ładnymi, z posmakiem fałszu (wydaje się, że na początku wszyscy wciąż rysują Łódź). Na szczęście, po kilku dniach wypełnionych pracą, młodzi artyści powolutku uczą się patrzeć i zaczynają rozumieć, że pobyt w Urbino nie jest ani wakacjami, ani zajęciami akademickimi, nawet jeśli świeci słońce i jest lazurowe niebo, są lody, pizza i pasta, a nauczyciele są zawsze w pobliżu. To jedyne w swoim rodzaju doświadczenie bycia sam na sam ze swoją pracą, z całą swobodą poznawania nowego miejsca i nowej kultury, nawiązywania nowych przyjaźni i bycia razem z wykładowcami w sytuacjach zupełnie odmiennych od tych znanych z Akademii, jak na przykład zwyczaj przeglądów prac każdego wieczoru o godzinie 21.00 w sali na piano nobile Palazzo Ruggeri czy rytuał pokonywania pieszo 12 km dookoła

Urbino albo fortecy San Leo, by zobaczyć i uchwycić za pomocą węgla (na papierze) wszystkie ukryte zaułki. Symposium jest okazją, by zaprezentować prace naszych studentów, które pokazujemy miejscowym wykładowcom, studentom i artystom, by móc wymienić doświadczenia i podyskutować nad metodami wykonywania grafik. Dzięki wsparciu Miasta Łodzi w tym roku mamy możliwość wystawienia prac narysowanych i wrytych przez naszych studentów podczas pięciu edycji „Flash Drawing Tour” w Oratorio San Giovanni Battista (Oratorium Św. Jana Chrzciciela), odwiedzanego przez szeroką międzynarodową publiczność. Życie symposium nie kończy się w Urbino, co roku organizowane są różne wystawy czy to w naszej Akademii, czy w Miejskiej Galerii Sztuki w Łodzi: wystawy rysunków, grafik, plakatów i książek artystycznych stworzonych bezpośrednio w Urbino lub pod wpływem silnej inspiracji płynącej z doświadczenia urbinackiego. Symposium w Urbino stało się rodzajem chrztu Pracowni Technik Wklęsłodrukowych: nie jesteśmy już tacy sami, kiedy wracamy do naszego warsztatu w Łodzi. Wyjeżdżając z Urbino, pozostaje w nas zawsze nostalgia, ale także nadzieja, by powrócić tu raz jeszcze i móc ponownie cieszyć się... nudą Urbino.

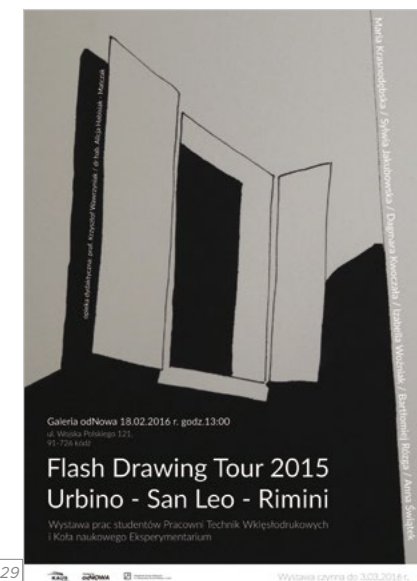
26

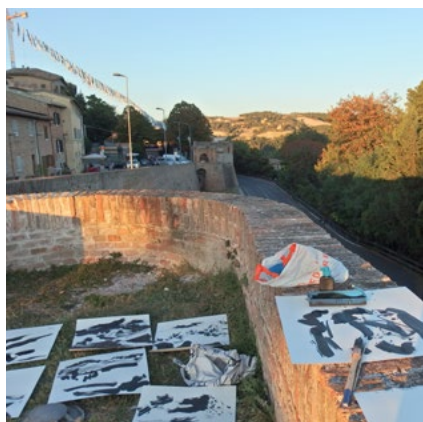
27

28

29

30

69

MIĘDZYNARODOWE WYSTAWY I KONFERENCJE GRAFICZNE

dr hab. Alicja Habisiak-Matczak, prof. ASP

Pracownia Technik Wkłęśłodrukowych uczestniczy w międzynarodowych projektach artystycznych. W latach 2013–2014 prof. Krzysztof Wawrzyniak i dr Alicja Habisiak-Matczak wraz z grupą studentów wzięli udział w dwóch przedsięwzięciach koordynowanych przez prof. Jose Quaresmę z Wydziału Sztuk Pięknych Uniwersytetu w Lizbonie. Pierwszy z nich nosił nazwę „The Rape of Europe”. Oprócz naszej uczelni do współpracy została zaproszona Akademia w Barcelonie, Wyższa Szkoła w Utrechcie i Wydział Sztuk Pięknych Uniwersytetu w Porto Allegre. Zadaniem każdego z zaproszonych do udziału w przedsięwzięciu pedagogów i studentów była realizacja grafiki lub graficznej instalacji inspirowanej mitem o porwaniu Europy. Zwieńczeniem projektu była symultaniczna wystawa grafiki i instalacji, która 8 listopada 2013 roku została otwarta równocześnie we wszystkich pięciu instytucjach. Powstała kolekcja grafiki po wystawie pozostała własnością każdego z pięciu ośrodków akademickich w Barcelonie, Lizbonie, Porto Allegre, Utrechcie i Łodzi. W ramach tego projektu wykładowcy zostali zaproszeni do udziału w międzynarodowej konferencji o tym samym tytule, która odbyła się w październiku 2013 roku na lizbońskim uniwersytecie. Była to znakomita okazja, by zaprezentować dorobek uczelni, katedry i pracowni na forum międzynarodowym. Został też wydany katalog z reprodukcjami grafik oraz publikacją tekstów autorskich wygłoszonych na konferencji, w języku polskim i angielskim. Analogicznie w 2014 roku wykładowcy i studenci Pracowni Technik Wkłęśłodrukowych wzięli udział w projekcie „Rhinos are coming”, który polegał na połączonym wysiłku czterech wyższych uczelni artystycznych (w Brazylii, Polsce, Portugalii i w Republice Południowej Afryki), którego efektem ponownie było otwarcie tego samego dnia czterech wystaw w każdym z miast (Porto Allegre, w Łodzi, Lizbonie i Cape Town). Każda wystawa prezentowała grafiki i instalacje graficzne zrealizowane z tej okazji przez 40 zaproszonych pedagogów i studentów. Tym razem grafiki odnosiły się do znanej pracy Dürera przedstawiającej nosorożca. Oprócz wystaw, zwieńczeniem projektu był udział w konferencji naukowej, zorganizowanej przez Uniwersytet w Porto Allegre w Brazylii. W 2017 roku Pracownia Technik Wkłęśłodrukowych już po raz trzeci wzięła udział w międzynarodowym projekcie wystaw i konferencji koordynowanym przez prof. Jose Quaresmę. Tegoroczna edycja odbyła się pod hasłem „Carmo – Chiado i Respublika listów // Sztuka w przestrzeni publicznej”, i objęła wydarzenia w Auckland, Paryżu, Granadzie i Łodzi. W projekcie wzięli udział wykładowcy i studenci z École Nationale Supérieure des Beaux-Arts w Paryżu, Wydziału Tańca Uniwersytetu w Auckland, Akademii Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi, Wydziału Sztuk Pięknych w Granadzie oraz Szkoły Sztuk Pięknych w Lizbonie.

Wykładowcy i artyści zaprezentowali swoje artystyczne i teoretyczne prace podczas dwóch międzynarodowych konferencji: 2 marca w siedzibie Fundacji im. Calouste Gulbenkiana w Paryżu, 23 marca w Grémio Literário w Lizbonie. Otwarcie wystaw prac odbyło się: 2 marca w Sala Vieira da Silva // Maison André Gouveia w Paryżu (kuratorzy: Wernher Bouwens i Elsa Bruxelles); 23 marca w Muzeum Archeologicznym w Lizbonie (kurator: José Quaresma); 7 czerwca w Akademii Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi (kurator: Alicja Habisiak-Matczak); następnie w Auckland, Nowa Zelandia (kurator: Mark Harvey). 2 marca o godz. 14.30 w siedzibie Fundacji im. Calouste Gulbenkiana w Paryżu została zaprezentowana książka oraz katalog z tekstami wykładowców z 5 uczestniczących w projekcie krajów oraz ze zdjęciami prac wszystkich artystów. Zawarta w angielskim tytule projektu Rzeczpospolita uczonych, ew. Republika listów (łac. *Respublica literaria*) to międzynarodowa społeczność uczonych, oparta głównie na wymianie korespondencji. Choć termin ten odnosi się głównie do okresu oświecenia, to początki zjawiska swobodnej wymiany myśli za pomocą listów datuje się na XV wiek (1417). Od początku oznaczała pewną wyobrażoną wspólnotę uczonych, utrzymywaną w łączności dzięki korespondencji. Do udziału w projekcie zostali zaproszeni wykładowcy z Pracowni Technik Wkłęśłodrukowych oraz z Pracowni Technik Litograficznych: dr hab. Alicja Habisiak-Matczak, mgr Oskar Gorzkiewicz, prof. nadzw. Witold Warzywoda, dr Tomasz Matczak oraz studentki z obydwu pracowni zrzeszone w Kole Naukowym „Eksperymentarium”: Sylwia Jakubowska, Anna Kaczuba, Maria Krasnodębska, Barbara Majkowska, Anna Świątek, Izabella Woźniak. Wykładowcy i studenci zrealizowali grafiki i książki artystyczne inspirowane tematem tej edycji. Obecnie wykładowcy i studenci pracują nad kolejnym projektem, tym razem na temat wielowątkowej historii doktora Fausta. W ramach przedsięwzięcia w 2018 roku planowane są wystawy w Łodzi, Paryżu, Lizbonie i Cuenca.

31

32

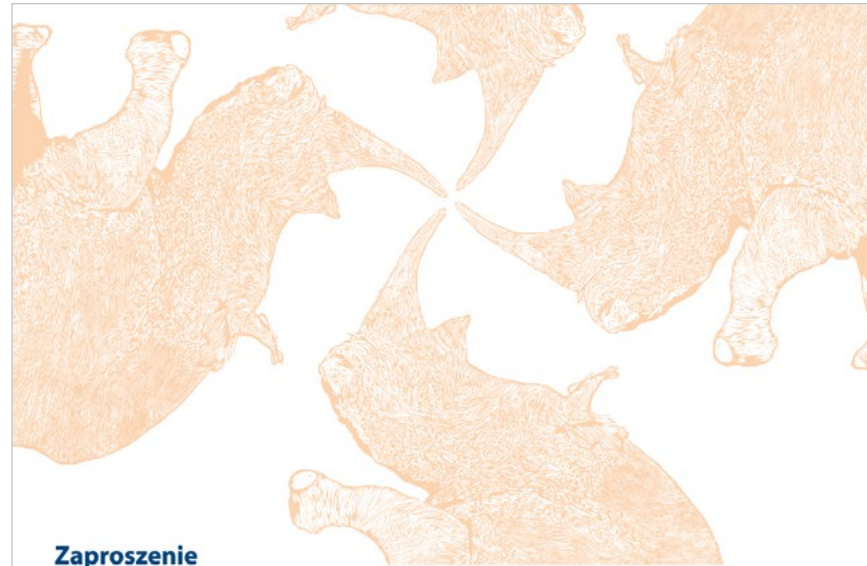

71

33

Zaproszenie

Rhinos are coming

J.M. Rektor Akademii Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi prof. Jolanta Rudzka-Habisiak serdecznie zaprasza na otwarcie międzynarodowej wystawy grafiki i instalacji graficznej pt. „Rhinos are coming”. Wernisaż odbędzie się 4 listopada 2014 roku (wtorek) o godzinie 18:00 w Galerii Kobra (budynek główny ASP, Łódź, ul. Wojska Polskiego 121).

„Rhinos are coming” to międzynarodowy projekt polegający na połączonym wysiłku czterech wyższych uczelni artystycznych (w Brazylii, Polsce, Portugalii, i w Republice Południowej Afryki), którego efektem jest otwarcie tego samego dnia czterech wystaw w każdym z miast (Porto Allegre, w Łodzi, Lizbonie i Cape Town). Każda wystawa prezentuje grafiki i instalacje graficzne zrealizowane z tej okazji przez 40 zaproszonych pedagogów i studentów. Pomysłodawcą i koordynatorem przedsięwzięcia jest prof. José Quaresma z Uniwersytetu w Lizbonie.

Reprezentowane instytucje i miejsca wystaw:

Instituto de Artes da Universidade Federal do Rio Grande do Sul, Porto Allegre:

Sala de exposições do Centro Cultural CEEE Erico Verissimo

Akademia Sztuk Pięknych im Wł. Strzemińskiego w Łodzi:

Galeria Kobra

Faculdade de Belas Artes Universidade de Lisboa:

Direcção Geral do Património Cultural — Torre de Belém

Goëthe Institut

FBAUL Gallery

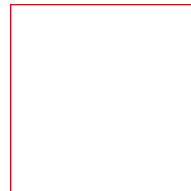
Michaelis School of Fine Art, University of Cape Town:

Centre for African Studies Gallery

72

34

Conferências / Paris

14.30. Apresentação do Ciclo de Conferências
Com a presença de José Manuel da Costa Esteves e Elsa Bruxelles

14.45. Lançamento do Livro correspondente a todo o projecto por Elsa Bruxelles

15.00. Início das Conferências com a moderação de Elsa Bruxelles

15.10. *République d'images* / Wernher Bouwens

15.40. *Cuidar de Patrimónios. Espelhos cíclicos de uma identidade em crise. O Carmo e a salvaguarda da arte no domínio lisboeta.* / Célia Nunes Pereira

16.10 *Printed letters from Poland. Essay on contemporary printmaking in Łódź* / Alicja Habisiak-Mateczak

16.40 *Des nouvelles de la République des Lettres* / Guitemie Maldonado

17.10 *Mobilizações e Modelos de Encontros Culturais na construção da modernidade discorrendo entre Paris e Lisboa* / Fernando Rosa Dias

17.40 Debate com o público

Exposição

19.00 Inauguração da exposição de arte na Maison André Gouveia

35

Carmo, Chiado and the Respublica Litteraria

Arts in the Public Sphere

2017

Lisbon / Portugal / Paris / France / Auckland / New Zealand
Grenade / Spain / Łódź / Poland

Exhibitions

Paris, Maison André Gouveia
Salle Vieux de Silva
2 - 31 march

Lisbon, Archaeological Museum of Carmo
23 march - 15 april

Auckland, The University of Auckland
25 june - 25 july

Łódź, The Strzemiński Academy of Fine Arts
7 - 26 june

Lectures

Paris, 2 march
14.30-17.30
Foundation Calouste Gulbenkian

Lisbon, 23 march
14.30-17.30
Grémio Literário

Participating Artists

Alicja Habisiak-Mateczak / Anna Kaczuba / Anna Świętek / Barbara Majkowska / Bethânia Sousa / Bilal Camille Poulle / Carlos Henrich / Gissia Pires / Catarina Mendes / Chelsea Mortenson / Cherryl Brunel Christina Houghton / Elsa Bruxelles / Emily Cloete and Tom Haskshaw / Camille Benarab-Lopez Filipa Flores / Gaetan Lavoine / Gina Martins / Inês Viegas / Izabella Woźniak / Jeremy Leatini'u / José Quaresma Juan Carlos Guadix / Julieanna Preston & Mick Douglas / Juliette Delecour / Léa Rivera / Léo Chesneau Maria Albergaria / Maria Krasnodębska / Mark Harvey / Maxime Laguerre / Orlando Farya / Oskar Gorzkiewicz Paul Moragues / Sofia Campilho / Shannon Te Ao / Sybvia Jakubowska / Tomasz Mateczak / Thomas Pierre Wernher Bouwens / Witold Warzywoda / Zizi Ramirez

General coordination of the exhibitions and the lectures: José Quaresma

Coordination of exhibitions in each participating country:

Paris: Wernher Bouwens and Elsa Bruxelles

Auckland: Mark Harvey

Lisbon: José Quaresma

Łódź: Alicja Habisiak-Mateczak

36

THE RAPE OF EUROPE

/ Grande Auditório
21 OUT 2013
9H15 — 13H00

CICLO INTERNACIONAL DE CONFERÊNCIAS DE GRAVURA E INSTALAÇÃO

INTERNATIONAL LECTURES ON PRINTMAKING AND INSTALLATION ART

Alicja Habisiak-Mateczak, Fernando Rosa Dias, José Quaresma, Krzysztof Warzywoda, Mariela Salvador, Tóin Ní Be, Willem du Jardin

/ coord. José Quaresma

37

73

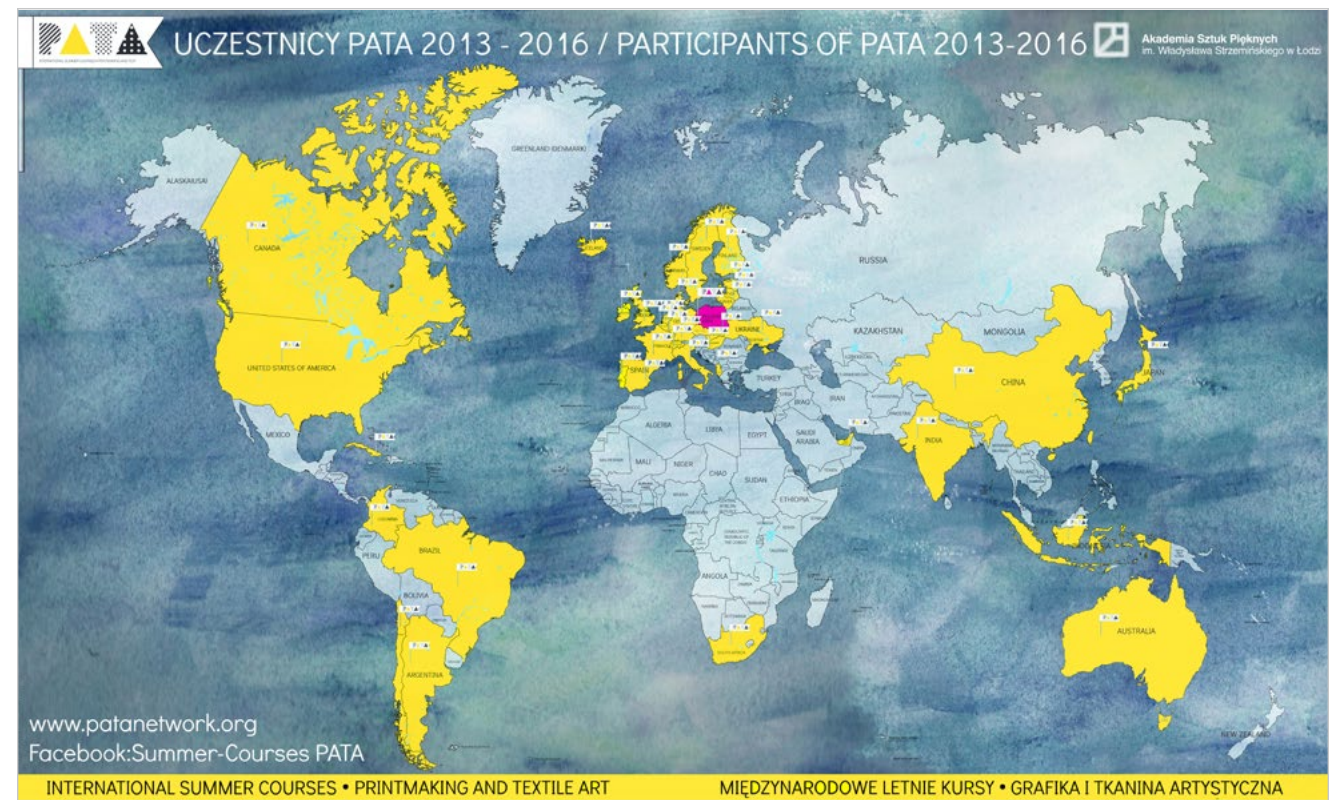
MIĘDZYNARODOWE LETNIE KURSY – GRAFIKA I TKANINA ARTYSTYCZNA (PATA)

dr hab. Alicja Habisiak-Matczak, prof. ASP

Od 2013 roku Pracownia Technik Włókiodrukowych uczestniczy w Letnich Międzynarodowych Kursach Grafiki i Tkaniny Artystycznej PATA, zainicjowanych i koordynowanych przez Alicję Habisiak-Matczak i Giuliano Santiniego. Prof. Krzysztof Wawrzyniak trzykrotnie poprowadził kurs „Techniki Włókiodrukowe”, który cieszył się dużym powodzeniem wśród międzynarodowych uczestników. Oskar Gorzkiewicz był asystentem kilku edycji kursów. Od 2013 roku Akademia Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi we współpracy z KAUS Urbino organizuje Letnie Międzynarodowe Kursy – Grafika i Tkanina Artystyczna (PATA). Podczas dotychczasowych edycji kursy PATA zyskały międzynarodowy prestiż, a ASP w Łodzi stało się jednym z głównych centrów edukacji letniej w Europie i na świecie. Wielu uczestników pochodzących z ponad 35 krajów, między innymi z Argentyny, Albanii, Brazylii, Belgii, Chin, Danii, Hiszpanii, Holandii, Szwecji, Niemiec, Norwegii, Islandii, Indii, Japonii, Kanady, Kolumbii, Kuby, Litwy, Luksemburga, Portugalii, Republiki Południowej Afryki, Szwajcarii, Wielkiej Brytanii, Stanów Zjednoczonych i Włoch, wybrało nasze kursy, by pogłębiać znajomość i doskonalić techniki graficzne i tkackie. Od początku nasze kursy dedykowane były edukacji w dyscyplinach artystycznych, które rozślawiły Łódź oraz łódzką Akademię Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego. Z tego właśnie powodu włączyliśmy do programu kursów interdyscyplinarnych również te dedykowane projektowaniu graficznemu, komiksowi oraz preprodukcji gier i filmów, które to dziedziny cieszą się międzynarodowym uznaniem. Każdego roku podczas lipcowych i sierpniowych sesji zajęcia odbywają się w przestrzeniach znakomicie wyposażonych uczelnianych pracowni i pod okiem profesjonalnych artystów, wybitnych wykładowców łódzkiej ASP oraz przez zagranicznych mistrzów, którzy przekazują uczestnikom swoją specjalistyczną wiedzę. Zajęcia odbywają się w godzinach 9.00–16.00 przez 10 dni roboczych, jedenasty dzień poświęcony jest na wystawę powstałych prac – Final Show. Łącznie kursy obejmują 90 godzin lekcyjnych. Każdy uczestnik otrzymuje certyfikat uczestnictwa (3 punkty ECTS). Oferta kursów adresowana jest zarówno do osób początkujących, jak i do doświadczonych artystów. Serdecznie zapraszamy do Łodzi – centrum grafiki i tkaniny artystycznej!

INTERNATIONAL SUMMER COURSES • PRINTMAKING AND TEXTILE ART

INFO

www.patanetwork.org

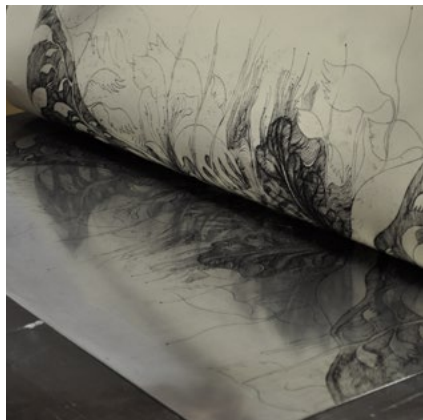
e-mail: pata@patanetwork.org
Facebook: Summer_Courses_PATA
Instagram: pata_courses

tel: 0048 42 25 47 515,
tel: 0048 42 25 47 408

Akademia Sztuk Pięknych
im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi
ul. Wojska Polskiego 121,
91-726 Łódź, Poland

**PROJEKTY
BADAWCZE**

Wykładowcy z Pracowni Technik Wkłęśdrukowych od 2013 roku prowadzą prace badawcze służące poszukiwaniu nowatorskich technik graficznych.

2013-2014

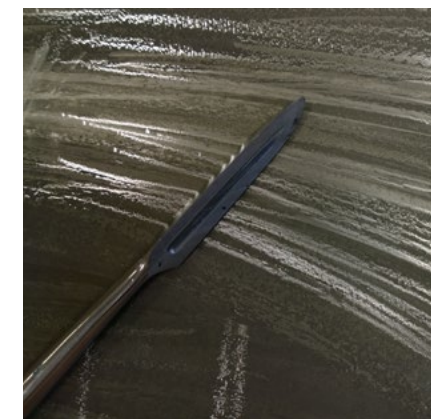
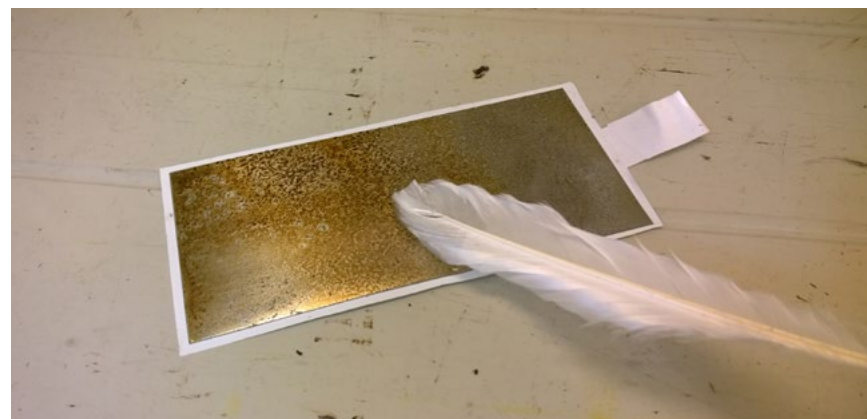
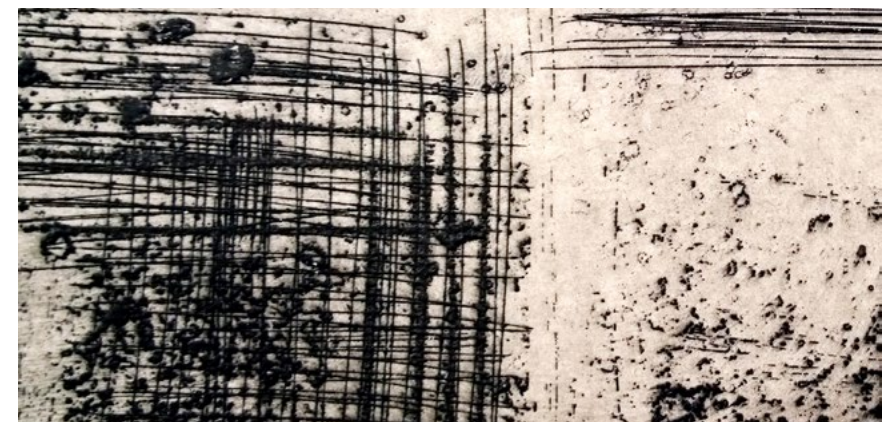
Praca badawcza *Badanie głębokiego trawienia blach cynkowych i miedzianych metodą akwatinty solnej*. Praca finansowana ze środków Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego w ramach dotacji celowej na prowadzenie badań naukowych służących rozwojowi młodych naukowców (dr Alicja Habisiak-Matczak)

2016

Praca badawcza *Alternatywne metody pozyskiwania matryc trawionych w technikach wkłęśdrukowych oraz w druku płaskim*. Praca finansowana ze środków Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego w ramach dotacji podmiotowej na utrzymanie potencjału badawczego na rok 2016 (zespół badawczy: dr hab. Alicja Habisiak-Matczak, prof. Krzysztof Wawrzyniak, prof. nadzw. Witold Warzywoda, dr Tomasz Matczak)
Publikacja badań: *Grafiki z żelaza katalog I* ISBN 978-83-65403-47-6; 64 strony, 2016

2017

Praca badawcza *Badanie nowatorskiego zastosowania blach: żelaznej, cynkowej i aluminiowej w technikach druku wkłęśdrukowego i druku płaskiego*. Praca finansowana ze środków Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego w ramach dotacji podmiotowej na utrzymanie potencjału badawczego na rok 2017. Zespół badawczy: dr hab. Alicja Habisiak-Matczak, prof. nadzw. Witold Warzywoda, dr Tomasz Matczak, mgr Oskar Gorzkiewicz.

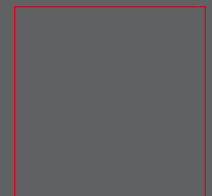
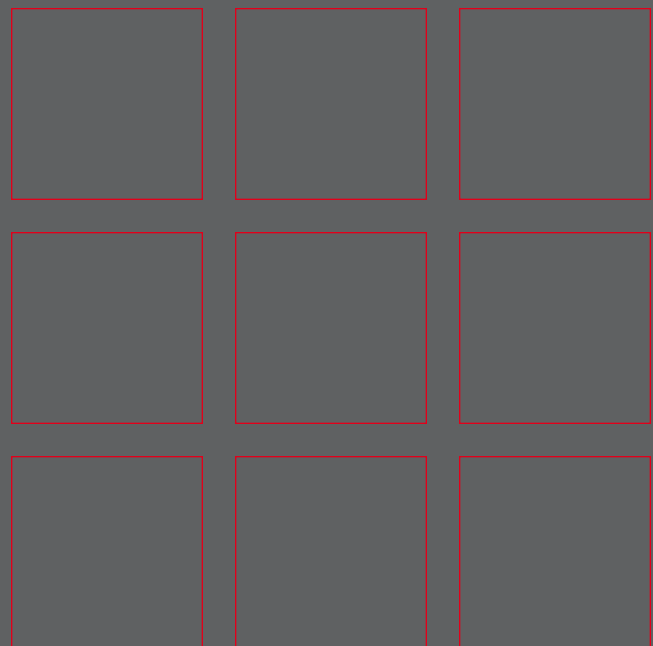

**HOMMAGE À
KRZYSZTOF WAWRZYNIAK**

prof. dr hab. Krzysztof Wawrzyniak
1954 — 2016

GRAFICZNA TOŻSAMOŚĆ

prof. dr. hab. Krzysztof Wawrzyniak

WSTĘP

Wystawy grafik noszące wspólny tytuł „Porwanie Europy” są świetną okazją do ukazania dorobku i potencjału twórczego studentów i pedagogów z różnych ośrodków akademickich. Konferencja naukowa towarzysząca tej wystawie stwarza możliwości życzliwej konfrontacji, wymiany doświadczeń o metodach kształcenia, poglądów z różnych obszarów artystycznej edukacji. Moja syntetyczna forma wypowiedzi uwarunkowana jest ograniczonymi ramami czasu i zapewne nie wyczerpuje w pełni wszystkich poruszanych wątków. Chciałbym podzielić się swoimi wspomnieniami, doświadczeniami, refleksjami praktykującego grafika i nauczyciela tej dyscypliny artystycznej wypowiedzi. Za pomocą subiektywnej optyki obserwacji różnych zjawisk i przeżyć szeregu zdarzeń spróbuję odnieść się do spraw szczególnie mi bliskich związanych z własnymi studiami i aktualną pracą w Katedrze Grafiki Warsztatowej. Posiłkując się pamięcią własną oraz historyczną zaczerpniętą z różnych źródeł, chciałbym przybliżyć specyfikę i cechy grafiki łódzkiej.

STUDIA 1974-1979

Moje zainteresowania i fascynacje grafiką warsztatową zostały rozbudzone w trakcie trwania studiów w Państwowej Wyższej Szkole Sztuk Plastycznych w Łodzi (obecnie Akademia Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego), studiowałem tam w latach 1974–1979. Wydział Grafiki został powołany w roku akademickim 1971–1972 dzięki staraniom i działalności prof. Romana Artymowskiego, prof. Stanisława Fijałkowskiego, prof. Leszka Rózgi. Główny trzon wydziału tworzyły dwie katedry: Katedra Grafiki Projektowej i Katedra Grafiki Warsztatowej. Zainteresowanie tym kierunkiem było wtedy bardzo duże, popularność grafiki powodowała, że liczba miejsc była ograniczona. O przyjęciu decydowały oceny z ostatniego semestru II roku i prezentacja własnego dorobku rysunkowego i malarskiego. Pomyślnie zdałem ten wewnętrzny egzamin i zostałem przyjęty w 1976 roku do Katedry Grafiki Warsztatowej. Program szkoły nastawiony pragmatycznie na kształcenie projektantów dla przemysłu był na tyle elastyczny, że stwarzał możliwości edukacji w obszarze sztuki czystej, wtedy w latach 70, na całkiem wysokim poziomie. Katedra Grafiki Warsztatowej pełniła dla mnie i jestem przekonany, że dla wielu studiujących moich kolegów, miejsce szczególnego laboratorium sztuk.

Patrząc z perspektywy minionego czasu, struktura Katedry Grafiki Warsztatowej tamtego okresu była bardzo spójna i przejrzysta, składała się z czterech pracowni specjalistycznych, były to: Pracownia Techniki Drzeworytniczych, Pracownia Techniki Metalowych, Pracownia Druku Płaskiego Techniki Litograficznych, do dyspozycji studentów był Zakład Technologii Grafiki. Program kształcenia nakładał obowiązek studiowania przez okres dwóch semestrów we wszystkich pracowniach specjalistycznych oraz obligatoryjnie wszystkie przedmioty teoretyczne. Wybrałem jednocześnie studia w Pracowni Malarstwa, Rzeźby i w Pracowni Rysunku, w ramach wolnego wyboru były jeszcze Pracownia Fotografii i Filmu i Pracownia Wybranych Zagadnień Plastycznych. Dokonując tej skrupulatnej prezentacji przedmiotów i różnych pracowni, chciałem przybliżyć ofertę edukacyjną Katedry Grafiki Warsztatowej z tamtych lat. Różnorakie metody dydaktyczne, prowadzących pracownie, dawały nam studentom w tamtym czasie poczucie bezpieczeństwa i artystycznej wolności. Towarzyszył nam autentyczny zapał do pracy i nieskrywana satysfakcja z własnych dokonań. Częste kontakty z profesorami, przeprowadzane przez niektórych porywające korekty i dyskusje, uświadamiają mi dopiero poprzez dystans przebytej drogi i doświadczeń, że uczestniczyłem wspólnie z kolegami w procesie kontynuowania pięknej akademickiej, artystycznej i intelektualnej tradycji, jaką jest relacja Mistrz – uczeń. W Katedrze Grafiki Warsztatowej w latach moich studiów zajęcia prowadzili wybitni artyści i pedagodzy. Silne, wyraziste charyzmatyczne osobowości posiadające ogromny багаż doświadczeń, wpływały ożywczo na koncepcję kształcenia zawartą w programie katedry. Malarstwo studiowałem w pracowni prowadzonej przez prof. Stanisława Fijałkowskiego, którego program malarskiej dydaktyki opierał się o studia z natury. Profesor uczył nas studentów uważnego obserwowania zachodzących w naturze zjawisk, traktowania natury jako niewyczerpanego źródła artystycznych inspiracji. Problematyka technologiczna warsztatu malarskiego, świadome działanie i posługiwanie się nim w zależności od potrzeb to wiedza, której uczył i wymagał od swoich wychowanków. Techniki litograficzne studiowałem pod opieką znakomitego grafika warszawskiego prof. Jerzego Grabowskiego, który kontynuował program wytyczony przez prof. Romana Artymowskiego. W zasady warsztatu sitodruku, wtedy nowatorskiej techniki, wprowadzał mnie prof. Andrzej Smoczyński. Poznane wcześniej niektóre techniki druku wklęsłego, w Pracowni Podstaw Grafiki, prowadzonej przez warszawskiego grafika Stanisława Rzepę doskonaliłem i wzbogacałem wiedzę warsztatową o nowe sposoby opracowania matrycy w Pracowni Techniki Metalowych, którą kierował prof. Leszek Rózga. Swoje zainteresowania i pasję rysunkowe doskonaliłem również, korzystając z cennych uwag i fachowej opieki prof. Leszka Rózgi w Pracowni Rysunku.

W Pracowni Technik Drzeworytniczych poznawałem warsztat druku wypukłego. Pracownią kierował prof. Andrzej M. Bartczak – uczeń i kontynuator programu nauczania swojego mistrza i nauczyciela Stanisława Fijałkowskiego. Zapisując się do tej pracowni, nie sądziłem, że z miejscem tym związę się na wiele lat. Prof. Andrzej Bartczak – silna osobowość artystyczna, człowiek o ogromnej erudycji. Jest twórcą o wszechstronnych zainteresowaniach artystycznych, swoje zamierzenia i pasje twórcze realizuje w różnych obszarach sztuki, korzystając z rozmaitych środków. Jako pedagog obdarzony licznymi umiejętnościami rozbudzania w swoich uczniach autentycznej pasji twórczej, potrafi zachęcić studentów do czynienia wysiłku w zdobywaniu wiedzy, doskonalenia biegłości i rozwijania talentu. Studia w pracowni prof. Andrzeja Bartczaka były dla mnie trzyletnim wyjątkowym okresem twórczej pracy, w którym to czasie pogłębiły się i ugruntowały moje zainteresowania sztuką i grafiką. W pracowni tej w 1979 roku zrealizowałem cykl grafik dyplomowych i obroniłem pracę dyplomową, kończąc studia.

PRACA DYDAKTYCZNA

Z Uczelnią i z Katedrą Grafiki Warsztatowej zetknąłem się ponownie, kiedy wygrałem konkurs na stanowisko asystenta w Pracowni Technik Drzeworytniczych prof. Andrzeja M. Bartczaka w 1983 roku. Był to dla mnie kolejny ważny etap graficznej i życiowej przygody, mogłem pogłębiać studia. Towarzyszyłem Profesorowi w pracy dydaktycznej, zdobywałem liczne nowe doświadczenia, uczyłem się od niego różnych metod artystycznej edukacji. Miałem możliwość współuczestniczyć przy boku Profesora w trudnym, skomplikowanym wymagającym cierpliwości procesie nauczania grafiki artystycznej. Doświadczenia zdobyte w tym okresie pomogły mi bardzo w mojej samodzielnej pracy dydaktycznej, wytyczyły drogi i metody postępowania. W latach 1994–1997 prowadziłem Pracownię Rysunku. Program tej pracowni w dominującej części opierał się o studia z natury. Doświadczenia z tego okresu utwierdziły mnie w przekonaniu, że rysunek jest niezbędną bazą, podstawą świadomego działania dla grafika. Struktura Katedry Grafiki Warsztatowej dnia dzisiejszego jest inna od tej, którą ukazałem w swoich studenckich wspomnieniach z lat siedemdziesiątych, obrazuje zmiany i modyfikacje dokonywane w różnych latach. Katedra posiada nowe pracownie specjalistyczne i kształcenia ogólnoplastycznego. Obok już istniejących, zostały utworzone pracownie dyplomujące: Pracownia Druku Cyfrowego i Pracownia Technik Łączonych. Swoją rolę ugruntowała Pracownia Podstaw Grafiki, rozwijając ofertę programową. Dokonano ważnych zmian w regułach studiowania. Zasada swobodnego wyboru pracowni, dokonana w ostatnich dekadach, była radykalnym przeobrażeniem w programach kształcenia studentów naszej Uczelni. Od 1998 roku do chwili obecnej mam zaszczyt kierować Pracownią Technik Wklęsłodrukowych, którą uprzednio

prowadzili moi znakomici nauczyciele prof. Leszek Różga i prof. Andrzej Bobola Kabała. Pracownię prowadzę w oparciu o własny autorski program kształcenia technik wklęsłodrukowych. Przedstawiając syntetycznie jego założenia, można powiedzieć, że przesłanie programowe zawiera się w trzech elementach: tradycja, innowacja, forma. W złożonym procesie twórczego działania, jakim jest nauczanie grafiki artystycznej, niezbędna jest rola intelektu, doświadczenia i intuicji. Pożądana jest odwaga w realizowaniu artystycznych zamiarów. Przyswajana wiedza humanistyczna, jak i techniczna – warsztatowa pozwala na budowanie młodemu adeptowi systemów wartości, hierarchizowania i porządkowania. Praca nad grafiką staje się narzędziem do identyfikowania, rozumienia i określania rzeczy tak, aby twórcza inwencja studenta potrafiła wyrazić jego stosunek do świata i określić w nim jego miejsce. Poprzez swoje poszukiwania student powinien dokonać próby samookreślenia swojej postawy artystycznej. Praktyka uczy, że student będzie weryfikował swoje deklaracje, poszukiwał nowych rozwiązań i celów, należy zatem wspierać jego wysiłki. Umiejętność twórczego myślenia, działania przejawia się w zdolności tworzenia syntez i uogólnień, ale przede wszystkim to przekraczanie barier i konwencji. Usiłuję przekazać i wpoić swoim studentom konieczność przełamywania zastanych schematów, odważne wkraczanie na obszary nieznanne, tworzenie własnych oryginalnych śladów plastycznej ekspresji. Dokonując trudnego wysiłku tworzenia i doświadczania rzeczy nowych, student powinien mieć świadomość, że dzięki temu buduje podstawy swojej niezależności i odrębności artystycznej. Uprawianie grafiki warsztatowej wymaga od adepta szczególnego przygotowania i nabycia umiejętności twórczego łączenia zamierzeń artystycznych i technologicznych w jeden proces, którego wynikiem końcowym jest odbitka graficzna. Poznanie zasad klasycznego warsztatu technik suchych i trawionych jest niezbędne do świadomego działania, ale nie tylko rzemieślnicza biegłość decyduje o zadawalających i przekonywujących rezultatach. Poszukiwanie nowych środków technologicznych, eksperymentowanie z łączeniem często odmiennych technologii to niewyczerpane źródło artystycznych wzruszeń. Istotnym zadaniem w artystycznej edukacji jest zapoznanie studenta ze środkami wyrazu i umiejętnością posługiwania się nimi w celu wyrażania treści dzieła graficznego. Powinno się to odbywać przez pogłębianie wiedzy teoretycznej i praktycznej o elementach formy plastycznej, zasadach komponowania treści dzieła graficznego. Student musi zdawać sobie sprawę, że obszar twórczej swobody wymaga od niego: samodyscypliny, wytrwałości, pracowitości i odpowiedzialności. Podstawą porozumienia ze studentem jest korekta indywidualna. Rozmowa ma za zadanie uświadomienie studentowi wartości jego pracy i czynionych postępów. W dialogu ze studentem należy uwzględnić jego osobowość, zainteresowania i poglądy. O przebiegu korekty, jej rodzaju decydują zaistniałe problemy. Należy godzić pojawiające się w procesie edukacyjnym sprzeczności. Poczucie skromności, szacunek do tradycji trzeba łączyć ze zrozumieniem postaw awangardowych. Swobodę i tolerancję z pracą i dyscypliną.

Niewątpliwą satysfakcją i radością każdego nauczyciela są jego absolwenci. Pracownia Technik Wkłęsłodrukowych może poszczycić się wieloma dyplomantami, których byłam promotorem. Wychowankowie pracowni wykazują znaczną aktywność w obszarze sztuki i grafiki, uczestniczą w licznych wystawach oraz konkursach w kraju i za granicą, twórczość ich jest zauważana i nagradzana, niektórzy swoje pasje artystyczne łączą z pracą pedagogiczną. Zdolna i pełna zapału artystyczna młodzież wyznacza nowe obszary dla grafiki.

GRAFIKA ŁÓDZKA

Różne warunki na przestrzeni minionych dekad kształtowały cechy grafiki łódzkiej. Istotnym czynnikiem wywierającym wpływ na jej wizerunek w latach trzydziestych ubiegłego wieku, była aktywność artystyczna, dydaktyczna i społeczna twórców z grupy a. r. Intelktualne spekulacje Władysława Strzemińskiego, przestrzenne wyliczenia rzeźbiarki Katarzyny Kobro, eksperymenty z heliografią malarza Karola Hillera zostały zawarte w geometrycznych zasadach obrazowania. Racjonalistyczne przesłanki tych koncepcji nadawały grafice łódzkiej ikoniczną odrębność. Niewątpliwie kolejną okolicznością wytyczającą nowe perspektywy grafice łódzkiej było powołanie po II wojnie światowej w 1945 roku z inicjatywy między innymi łódzkich artystów Władysława Strzemińskiego i Stefana Wegnera Szkoły Sztuk Plastycznych. Działalność dydaktyczna obu artystów oraz Bolesława Hochlingera i grafika Ludwika Tyrowicza miała niezwykle silny oddziaływanie na studentów. Uczniowie, absolwenci tej szkoły: Stanisław Fijałkowski, Stefan Krygier, Antoni Starczewski i wielu innych byli żarliwymi kontynuatorami idei swojego nauczyciela Władysława Strzemińskiego – twórcy unizmu. Jednocześnie na tej bazie dokonywali znaczących transformacji, tworzyli nowatorskie odmienne koncepcje i rozwiązania twórcze. Oryginalność tych dokonań miała z kolei wpływ na następne pokolenia adeptów grafiki i sztuki, jak również przyczyniła się w latach sześćdziesiątych do wzrostu znaczenia Łodzi jako ośrodka graficznego. Powołane w 1971 roku (wspominałem już o tym fakcie na początku wystąpienia) dzięki działaniom profesorów: Romana Artymowskiego, Stanisława Fijałkowskiego i Leszka Rózgi Wydziału Grafiki w Państwowej Wyższej Szkole Sztuk Plastycznych (obecnie Akademia Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi) było okolicznością powodującą ugruntowanie się znaczenia Łodzi jako ośrodka graficznego. Działalność dydaktyczna wspomnianych wyżej pedagogów oraz ich znakomitych uczniów: Andrzeja M. Bartczaka, Andrzeja Smoczyńskiego, Andrzeja Boboli Kabały ukształtowała wielu grafików łódzkich. Aktualnie grafika łódzka jest przestrzenią różnorodnych twórczych poszukiwań i eksperymentów. Cechuje ją złożoność w obszarze idei artystycznych oraz w obszarze warsztatu graficznego. Przejawem tego stanu różnorodności twórczych koncepcji są rozmaite sposoby

artystycznej artykulacji od realistycznego, poprzez metaforyczne ujęcie, do hermetycznego abstrakcyjnego obrazowania. Niektórym przedstawicielom grafiki łódzkiej udało się nawiązać w twórczy sposób do tradycji płynącej z różnych kierunków sztuki współczesnej, unikając powtórzeń i niebezpieczeństw imitacji. Dokonania te usytuowane są w różnych tendencjach. Kierunek intelektualnych, racjonalistycznych rozważań wyraża się w zasadach geometrycznej budowy obrazu. Tendencje ukazujące wewnętrzne stany emocjonalne odnajdują się w ekspresyjnej figuracji lub zawierają się w syntezie abstrakcyjnego gestu. Odmienne przesłanki wytyczają zabiegi warsztatowe, których celem jest estetyczna zabawa. W grafice łódzkiej obok tradycyjnych, klasycznych technik pojawiają się nowe techniki graficznej wypowiedzi. Obecne są przemysłowe technologie, grafika offsetowa, metoda druku solwentowego, grafika komputerowa, fotografia. Fenomenem ukazującym odrębność stylistyczną w przestrzeni grafiki łódzkiej jest Łódzka Szkoła Drzeworytu, w centrum której tkwi działalność Stanisława Fijałkowskiego i jego uczniów. Cechą charakterystyczną tej formacji jest poszukiwanie i ukazywanie za pomocą warsztatu druku wypukłego relacji między treścią a formą. W grafikach tych twórców widoczny jest element racjonalny, dominuje synteza użytych środków wyrazu. Wielu z artystów identyfikujących się z Łódzką Szkołą Drzeworytu było członkami międzynarodowego stowarzyszenia drzeworytników XYLON z siedzibą w Szwajcarii. Polska sekcja afiliowana była przy Biurze Wystaw Artystycznych, obecnie Miejska Galeria Sztuki – instytucja zasłużona, wspierająca i promująca grafikę łódzką. Ważną działalnością tego kulturalnego ośrodka jest budowanie ogromnej, poważnej kolekcji grafiki polskiej i obcej. Istotną i pożyteczną działalnością jest organizowanie wystaw, konkursów i przeglądów graficznych. Miejska Galeria Sztuki jest organizatorem prestiżowego cyklicznego międzynarodowego przeglądu grafiki Małe Formy Grafiki. Istotną działalność wykonuje Muzeum Sztuki w Łodzi, które w swoich zbiorach zgromadziło liczącą się dużą kolekcję grafiki światowej i artystów polskich. Niekwestionowaną, doniosłą i wiodącą rolę w budowaniu i kształtowaniu oblicza grafiki łódzkiej pełni Akademia Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego. W jej wnętrzu trwa nieprzerwanie trudna sztuka zdobywania wiedzy, dokonuje się wielopokoleniowa wymiana doświadczeń. W trosce o dobro uzdolnionej artystycznie młodzieży kultywowana jest dbałość o zachowanie tożsamości i tradycji przy równoczesnym otwarciu na nowe innowacyjne metody kształcenia.

Łódź 2013

KRZYSZTOF WAWRZYNIAK

Krzysztof Wawrzyniak urodził się 10 września 1954 roku w Łasku, zmarł 13 października 2016 roku w Łodzi. W 1974 roku ukończył Państwowe Liceum Sztuk Plastycznych w Łodzi. W latach 1974–1979 studiował w Państwowej Wyższej Szkole Sztuk Plastycznych w Łodzi (obecnie Akademia Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi) na Wydziale Grafiki. Dyplom, zrealizowany w Pracowni Technik Drzeworytniczych prof. Andrzeja Bartczaka oraz w Pracowni Malarstwa prof. Stanisława Fijałkowskiego, obronił w 1979 roku. Od 1983 roku był pracownikiem dydaktycznym macierzystej uczelni. W latach 1994–1998 kierował Pracownią Rysunku na Wydziale Grafiki i Malarstwa, a od 1998 roku – Pracownią Technik Wklęsłodrukowych na Wydziale Grafiki i Malarstwa w Katedrze Grafiki Warsztatowej. W 2001 roku, po nadaniu tytułu profesora sztuk plastycznych, objął stanowisko profesora zwyczajnego Akademii Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi. W latach 2006–2015 pięciokrotnie prowadził Międzynarodowe Sympozjum Graficzne dla studentów ASP w Łodzi w Międzynarodowym Centrum Sztuki KAUS w Urbino. Był kuratorem wielu wystaw grafiki, m.in. wystawy „Drogi Grafiki Współczesnej – z Łodzi do Urbino”, która miała miejsce w 2005 roku w Galerii Kobra Akademii Sztuk Pięknych w Łodzi,

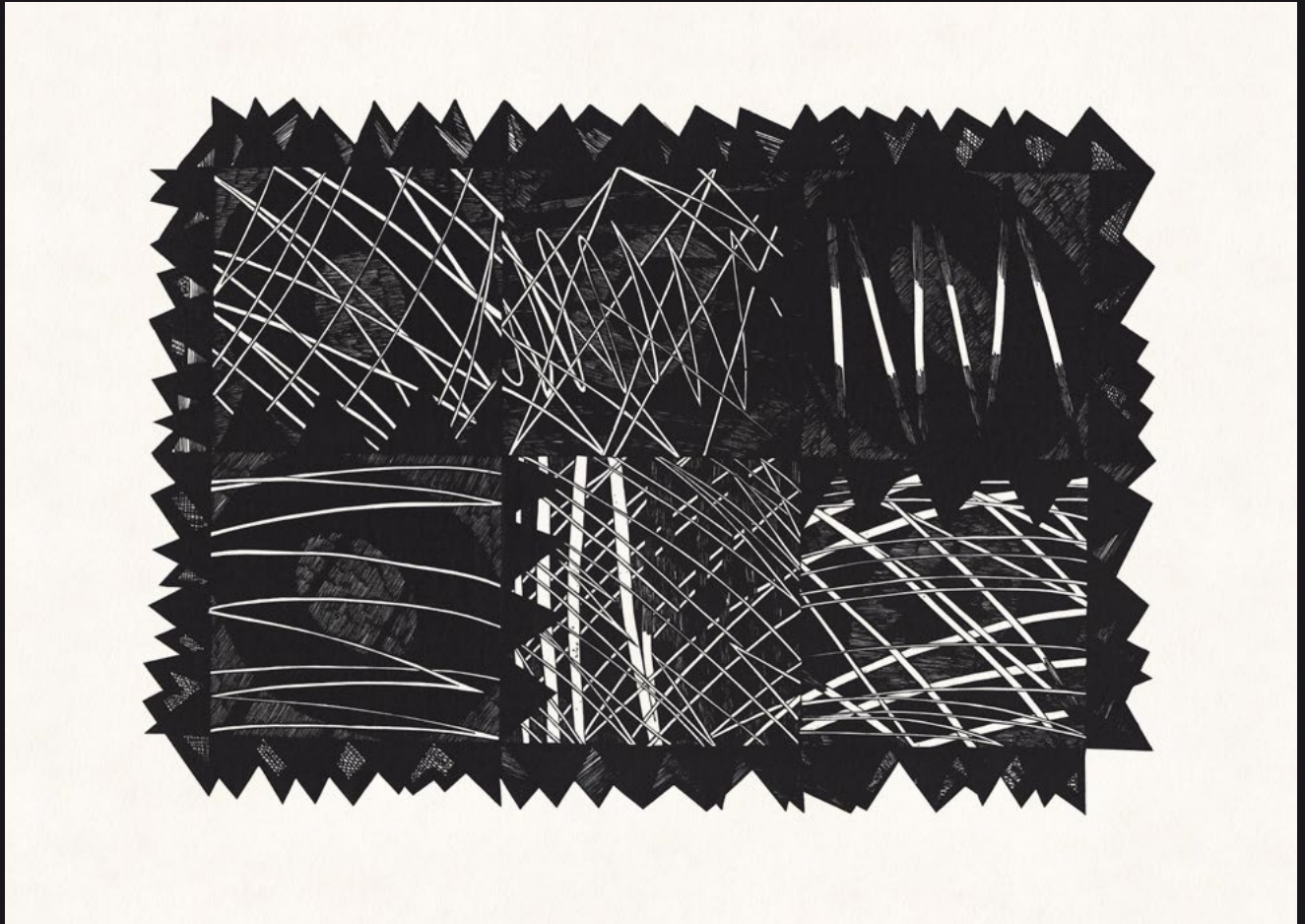
w Museo della Stampa w Soncino oraz w Casa Natale di Raffaello w Urbino. Był kuratorem licznych wystaw prac studentów, m.in. „Urbino z Wiszącego Ogrodu” w Galerii Miejskiej w Łodzi (2007), „Rape of Europe – simultaniczna wystawa grafiki w Łodzi, Lizbonie Utrechcie i Barcelonie” (2013) oraz „Rhinos are coming – simultaniczna wystawa grafiki w Łodzi, Lizbonie, Porto Allegre i Cape Town” (2014). W 2013 roku uczestniczył w Międzynarodowej Konferencji Graficznej „Rape of Europe” na Wydziale Sztuk Pięknych Uniwersytetu w Lizbonie. W latach 2013–2015 trzykrotnie prowadził kurs technik wklęsłodrukowych w ramach Letnich Międzynarodowych Kursów Grafiki i Tkaniny Artystycznej (PATA) w Akademii Sztuk Pięknych w Łodzi. Krzysztof Wawrzyniak był członkiem Międzynarodowego Stowarzyszenia Artystów Drzeworytniczych XYLON z siedzibą w Szwajcarii oraz członkiem Stowarzyszenia Międzynarodowe Triennale Grafiki w Krakowie. Od 1979 roku wziął udział w ponad 200 wystawach zbiorowych, środowiskowych, prezentacjach sztuki polskiej zagranicą oraz w wystawach międzynarodowych, między innymi w Łodzi, Cul-des-Sarts, Couvin, Winterthur, Krakowie, Katowicach, Kanagawie, Tama i Tokio. Był także autorem ponad 20 wystaw indywidualnych. Uhonorowany wieloma nagrodami i wyróżnieniami, m.in. I nagrodą Intergrafia 1986 w Katowicach; nagrodą na Międzynarodowym Triennale Grafiki w Krakowie (1991); nagrodą na 1. Triennale Grafiki Polskiej w Katowicach. Jego prace znajdują się w wielu prestiżowych zbiorach, m.in. w Łodzi, Krakowie, Cul-des-Sarts w Couvin, Londynie, Wiedniu i Chicago.

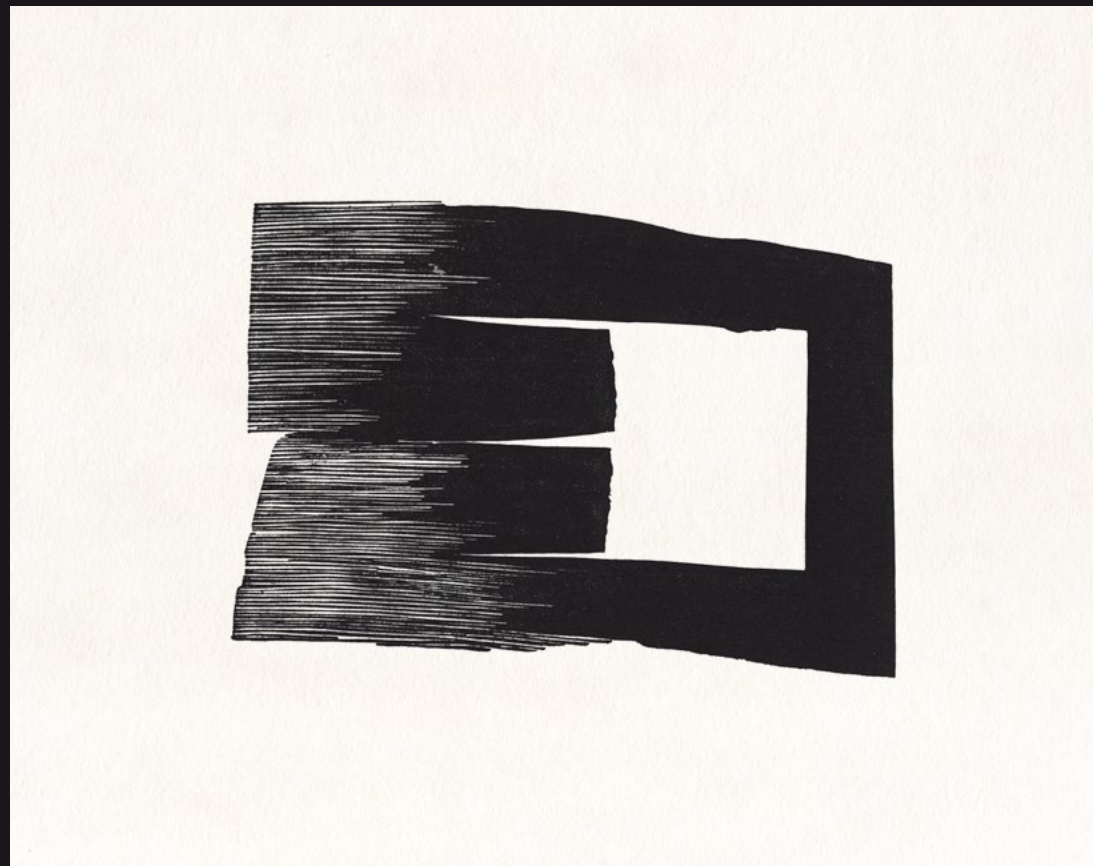
Krzysztof Wawrzyniak,
Bez tytułu,
linoryt,
48×47 cm,
1987

Krzysztof Wawrzyniak,
Bez tytułu,
linoryt,
42×60 cm,
2015

Krzysztof Wawrzyniak,
Emblemat CLII,
linoryt,
12,4×18 cm,
2001

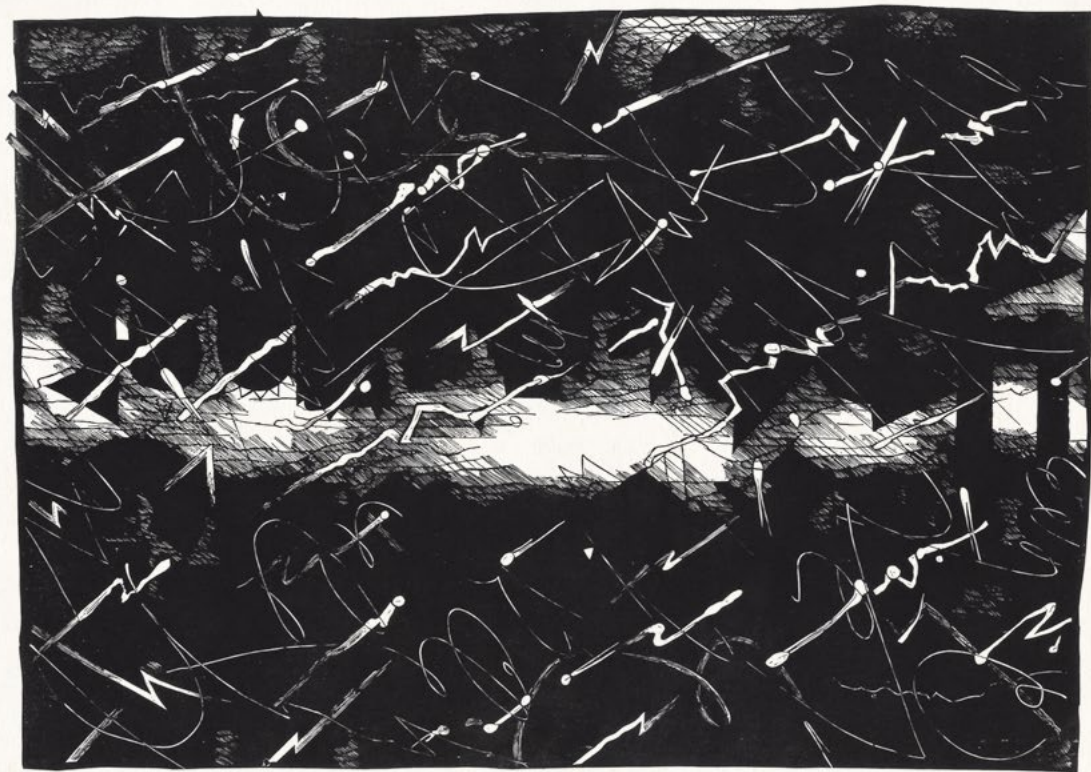

Krzysztof Wawrzyniak,
Bez tytułu,
linoryt,
17,5×13,5 cm,
1979

Krzysztof Wawrzyniak,
Czarne skrzynie IV,
linoryt,
65,5×89,4 cm,
1990

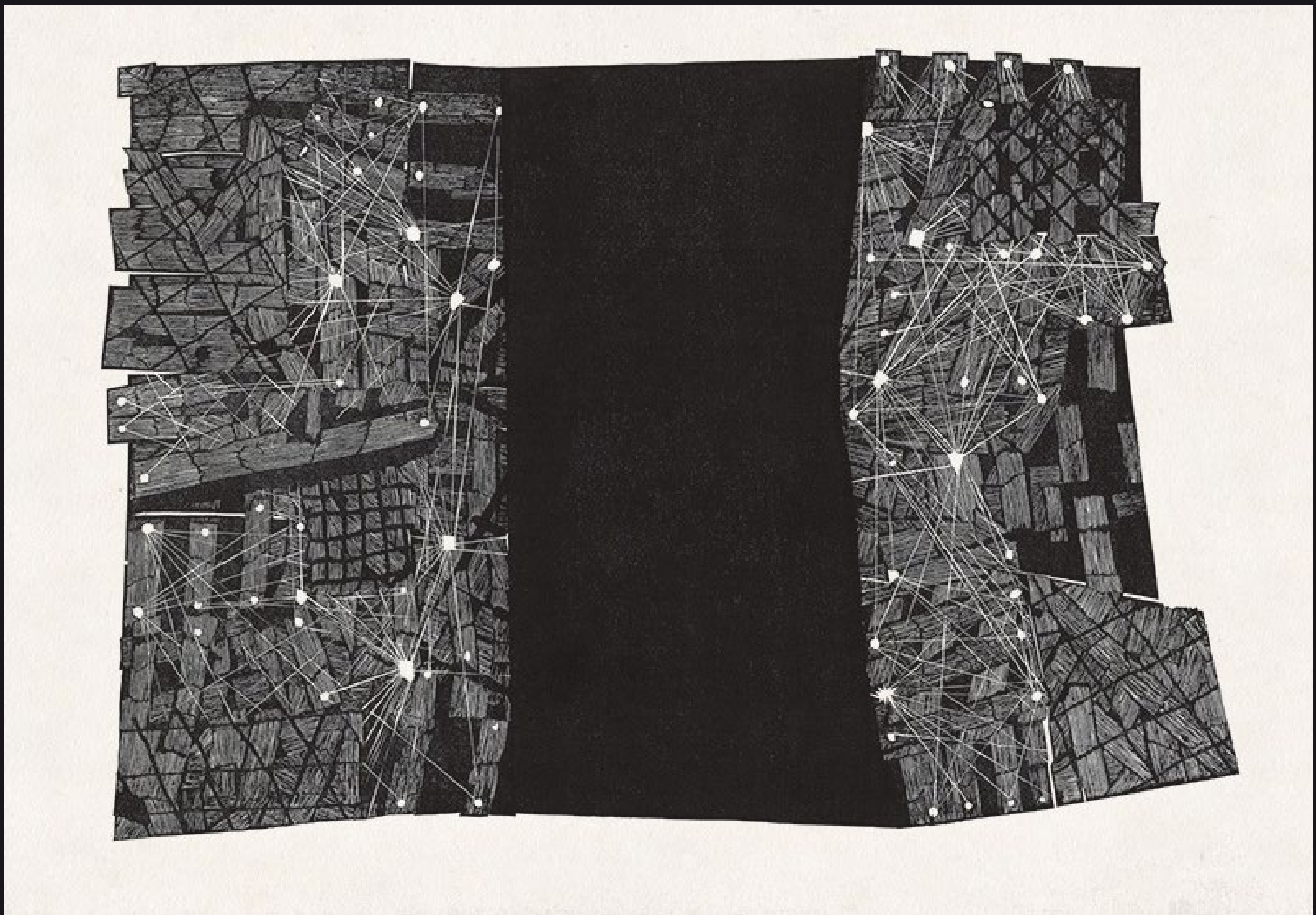
Krzysztof Wawrzyniak,
Czarne skrzynie,
linoryt,
70×100 cm,
1989

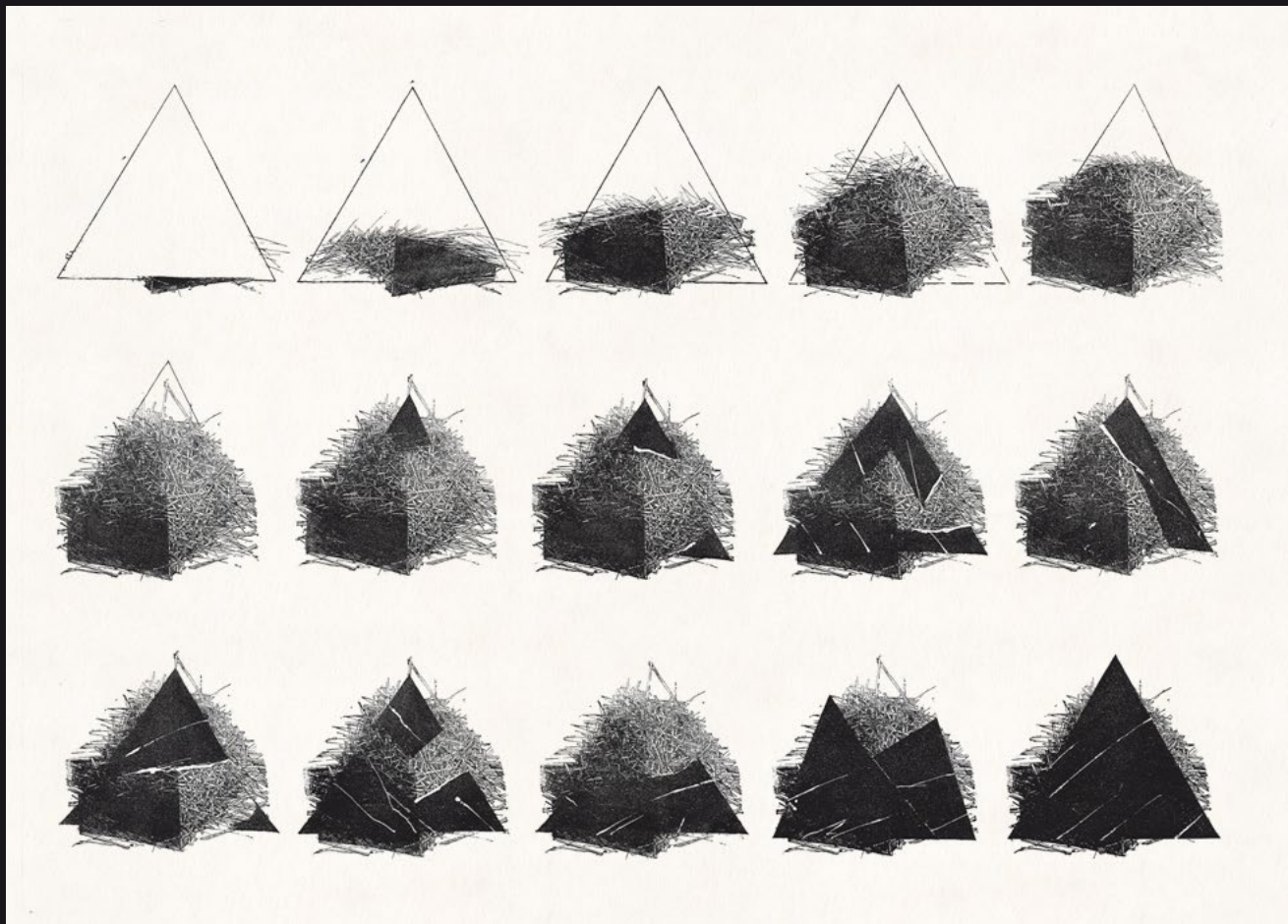

Krzysztof Wawrzyniak,
Bez tytułu,
linoryt,
63×95 cm,
2005

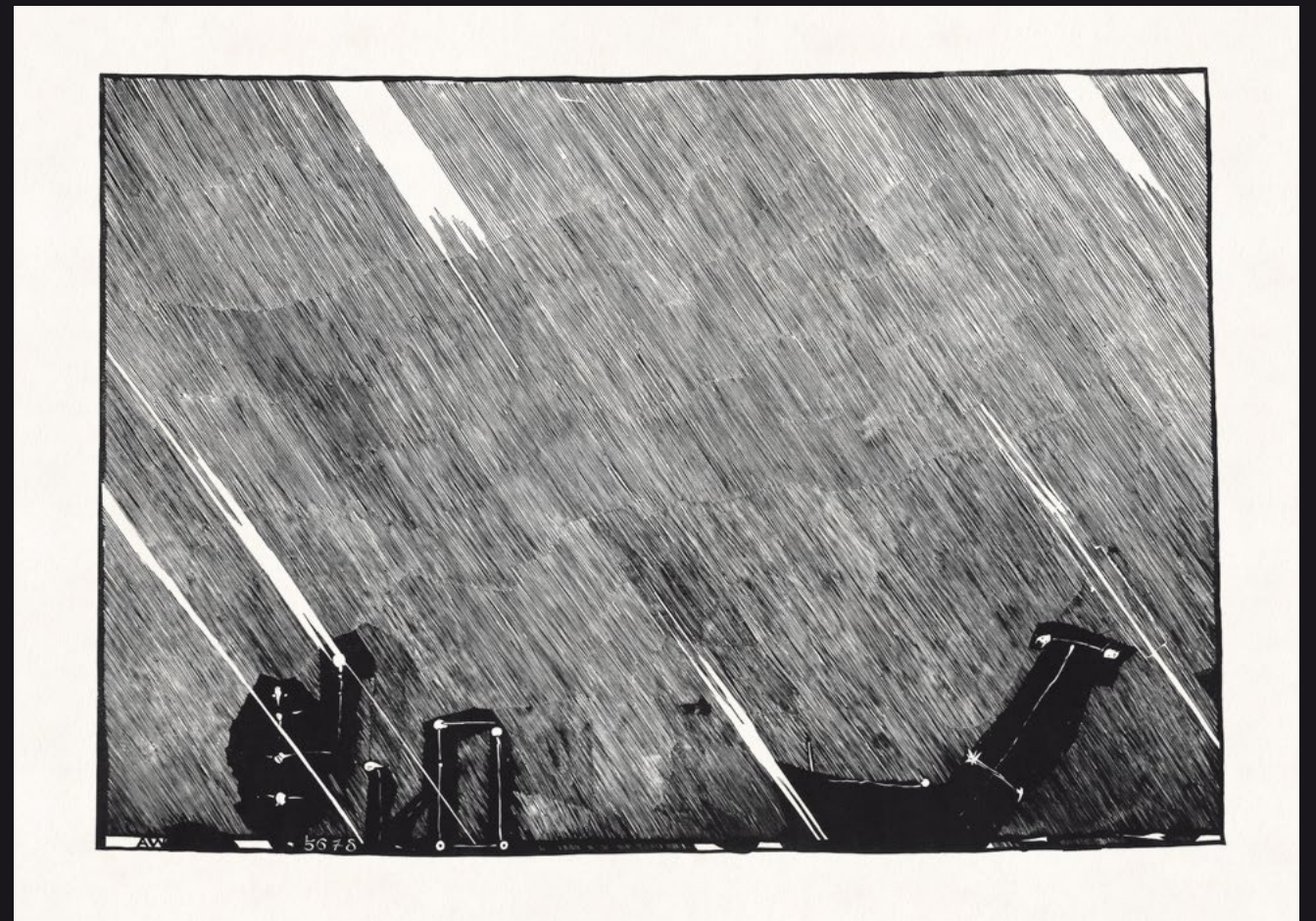

Krzysztof Wawrzyniak,
Tajemnica Wielkanocna,
 cynkogafia,
 57,5×87 cm,
 1983

Krzysztof Wawrzyniak,
Przedmioty codziennej kontemplacji II,
 linoryt,
 66×94,5 cm,
 1992

**PROWADZĄCY
PRACOWNIĘ TECHNIK
WKŁĘŚŁODRUKOWYCH**

dr hab. Alicja Habisiak-Matczak
mgr Oskar Gorzkiewicz

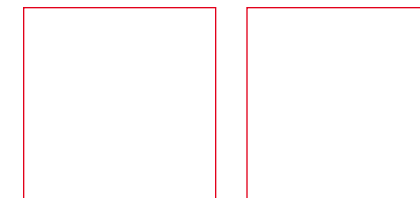

ALICJA HABISIAK-MATCZAK

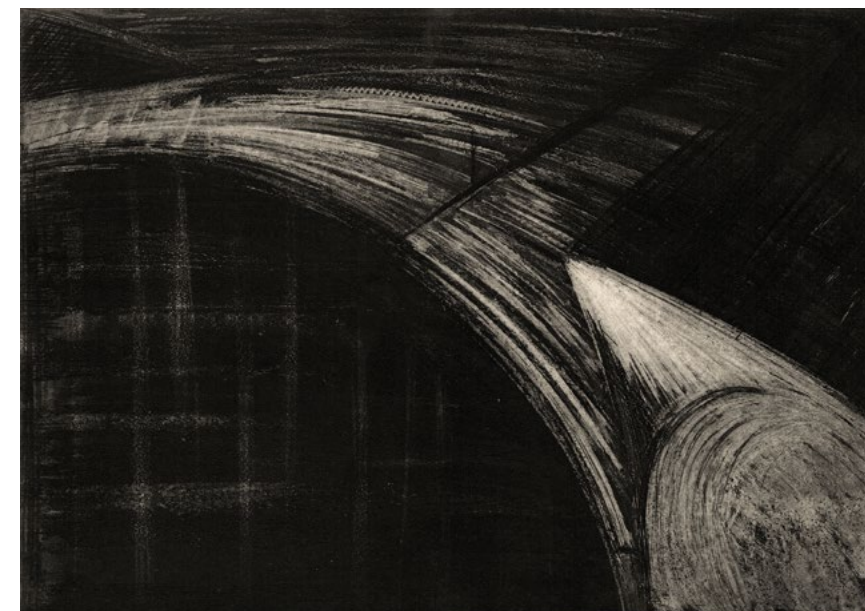

Alicja Habisiak-Matczak urodziła się w 1978 roku w Piotrkowie Trybunalskim. W latach 1997–2002 studiowała na Wydziale Grafiki i Malarstwa Akademii Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi. W 2002 roku obroniła dyplom z wyróżnieniem w Pracowni Technik Włóknodrukowych prof. Krzysztofa Wawrzyniaka. W 2003 roku uzyskała stypendium Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz Rządu Włoskiego i odbyła półroczny staż graficzny w Akademii Sztuk Pięknych w Urbino oraz w Międzynarodowym Centrum Grafiki KAUS w Urbino. W latach 2002–2011 była asystentką w Pracowni Podstaw Kompozycji prowadzonej przez dr hab. Danutę Wieczorek na Wydziale Grafiki i Malarstwa ASP w Łodzi, od 2011 do 2016 roku była adiunktem w Pracowni Technik Włóknodrukowych prof. Krzysztofa Wawrzyniaka. Od listopada 2016 roku jest kierownikiem tej pracowni. W latach 2004–2006 doskonaliła swoje umiejętności dydaktyczne i warsztatowe jako asystentka na Letnich Międzynarodowych Kursach Grafiki Artystycznej KAUS w Urbino. Od 2013 roku wraz z Giuliano Santinim jest koordynatorem Letnich Międzynarodowych Kursów Grafiki i Tkaniny Artystycznej PATA w ASP w Łodzi, których pięć edycji cieszyło się dużym powodzeniem wśród artystów z całego świata. W 2009 roku obroniła swoją pracę doktorską: *Perspektywy – cykl grafik i rysunków na temat przestrzeni miejskiej* i uchwałą Rady Wydziału Grafiki i Malarstwa macierzystej uczelni uzyskała stopień doktora sztuk pięknych. We wrześniu 2015 roku uzyskała stopień doktora habilitowanego. W 2013 roku zrealizowała badania w ramach dotacji MNiSW pod nazwą: *Badanie głębokiego trawienia blach cynkowych i miedzianych metodą akwatinty solnej*. W 2016 roku wspólnie z prof. Krzysztofem Wawrzyniakiem, prof. Witoldem Warzywodą oraz dr. Tomaszem Matczakiem przeprowadziła badania nad wykorzystaniem blach żelaznych w druku włóknym i druku płaskim. Jest autorką 18 wystaw indywidualnych w Łodzi,

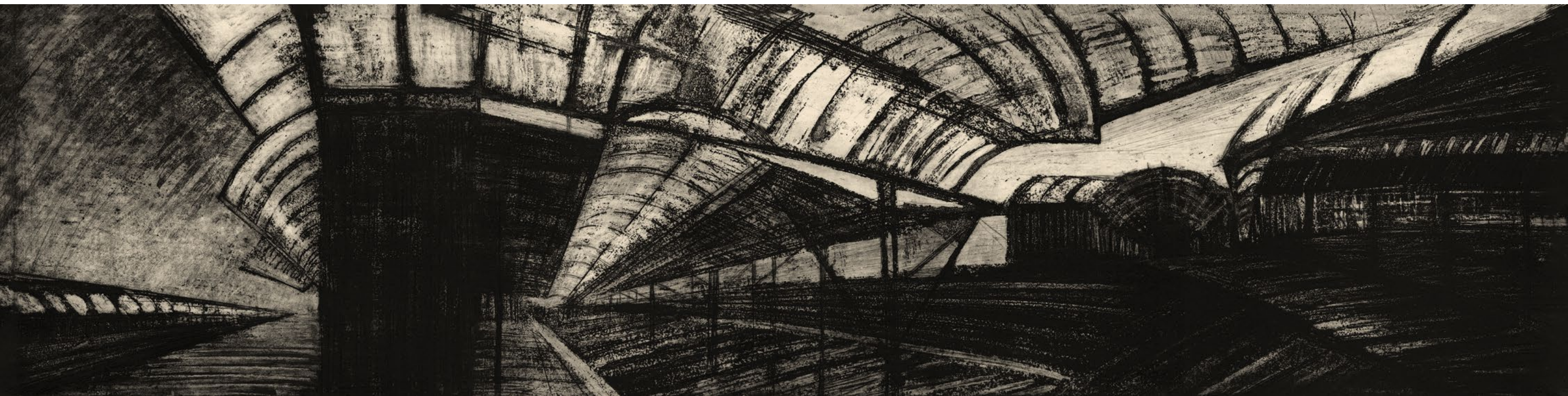
Warszawie, Urbino, Rzymie, Fano i Wageningen. Uczestniczyła w ponad 140 ogólnopolskich i międzynarodowych wystawach grafiki warsztatowej i rysunku w takich miastach, jak: Acqui-Terme, Bangkok, Cluj, Douro, Kair, Katowice, Kochi, Kyoto, Łódź, Nowy Jork, Olsztyn, Rzym, Sarcelles, Tokio, Trois-Rivieres czy Varna. Zdobyła 14 nagród i wyróżnień na konkursach w Polsce, Rumunii, Hiszpanii, we Włoszech i w Kanadzie. Brała udział w międzynarodowych konferencjach grafiki, takich jak: „Rape of Europe” w Lizbonie (2013) i „Rhinos Are Coming” w Porto Allegre (2014), „Pure Print” w Porto (2015), „Carmo, Chiado and The Respublica Litteraria” w Paryżu i Lizbonie (2017). W 2007 roku została laureatką Programu Stypendialnego Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego „Młoda Polska” dla wyróżniających się polskich artystów młodego pokolenia, w 2013 roku została stypendystką Instytutu im. Adama Mickiewicza w Warszawie. Od 2010 roku jest członkiem Międzynarodowego Stowarzyszenia Grafików – AMIGRAV z siedzibą w Montrealu. Jest także członkiem Stowarzyszenia Międzynarodowe Triennale Grafiki w Krakowie. Jest opiekunem Koła Naukowego „Eksperymentarium” studentów Pracowni Technik Włóknodrukowych oraz Pracowni Technik Litograficznych (razem z dr. Tomaszem Matczakiem), prowadzi także Galerię Grafiki Studenckiej „Pomiędzy” na macierzystym wydziale. Jest organizatorką międzynarodowych sympozjów graficznych w Urbino oraz kuratorką ponad 80 wystaw grafiki artystycznej.

Alicja Habisiak-Matczak
Korespondencje I,
ferrotinta i suchoryt,
35×50 cm,
2016

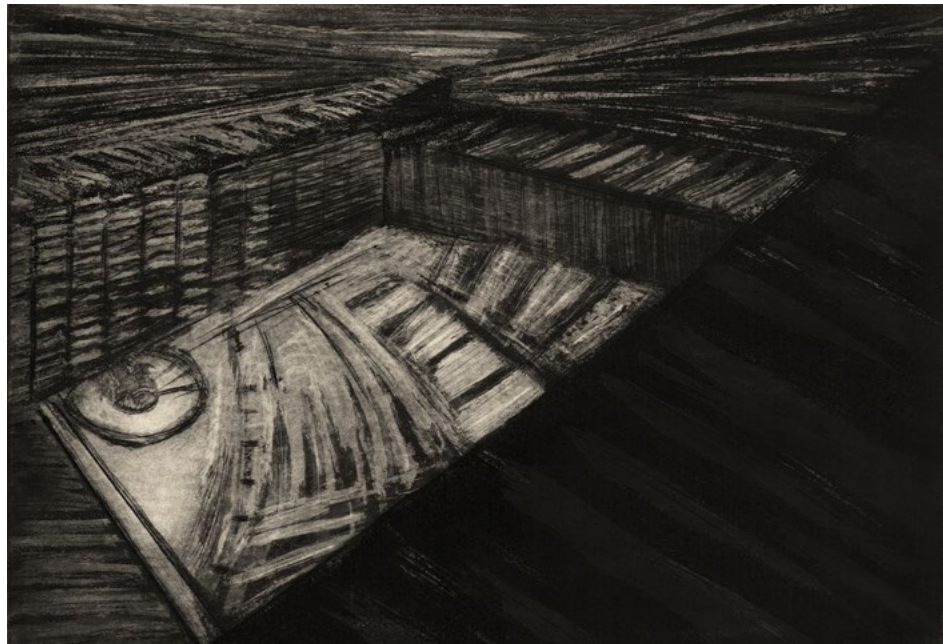

Alicja Habisiak-Matczak
Buon viaggio
akwatinta solna, akwatinta,
30×120 cm,
2017

Alicja Habisiak-Matczak
Anfiteatro vero-simile III
akwatinta solna,
69×99 cm,
2015

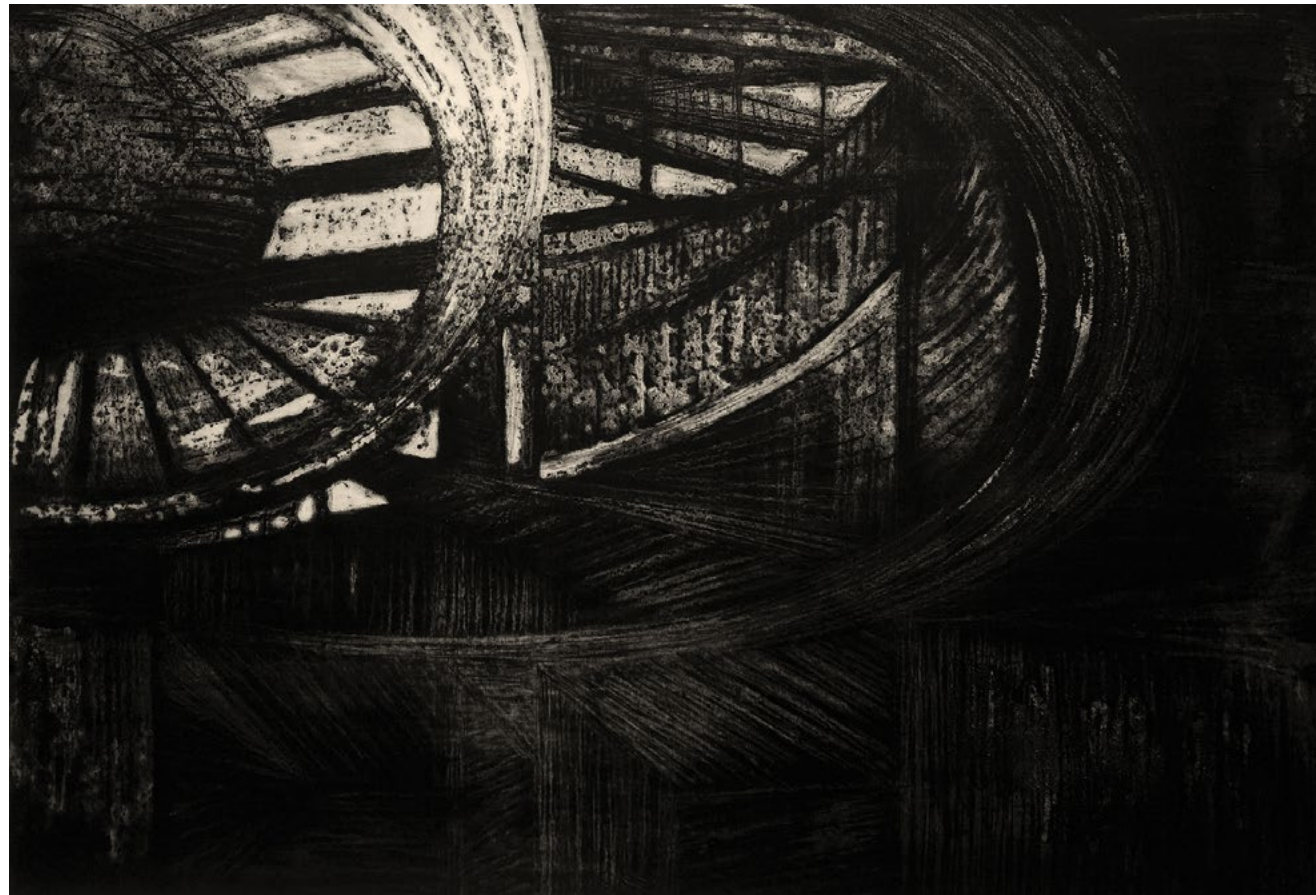

Alicja Habisiak-Matczak
Antichita Romane II
akwatinta solna, akwatinta, akwaforta,
70×100 cm,
2014

Alicja Habisiak-Matczak
Due Mondi
akwatinta solna,
69×99 cm,
2015

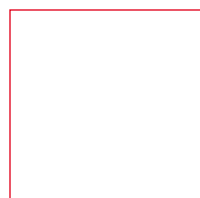

Alicja Habisiak-Matczak
Korespondencje II
ferrotinta i sucha igła,
35×50 cm,
2016

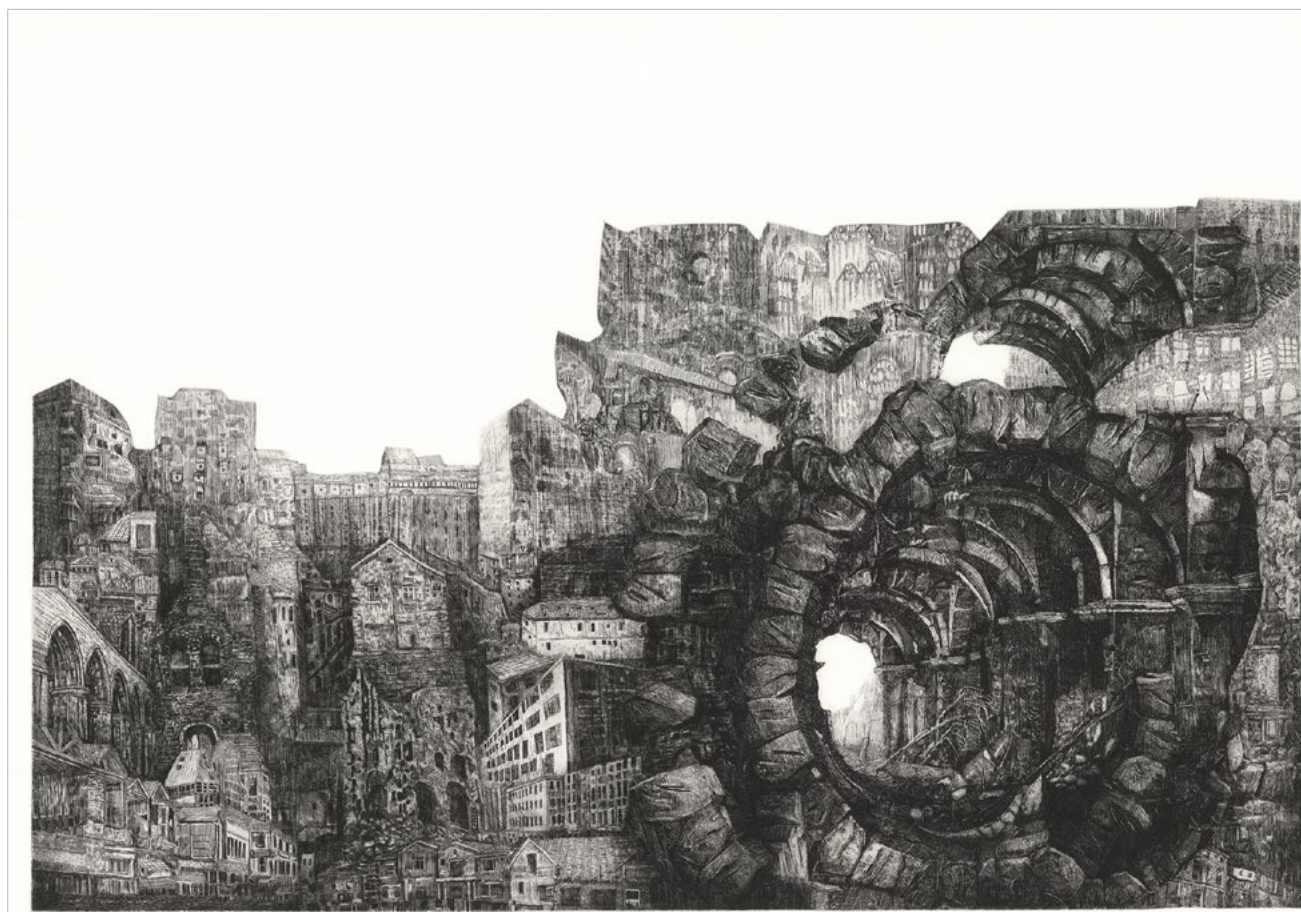

OSKAR GORZKIEWICZ

Oskar Gorzkiewicz urodził się w 1988 roku w Koluszkach. Jest absolwentem Zespołu Szkół Plastycznych im. Tadeusza Makowskiego w Łodzi. W 2012 roku uzyskał tytuł licencjata sztuki na Wydziale Technologii Materiałowych i Wzornictwa Tekstyliów Politechniki Łódzkiej. W latach 2009–2014 studiował na Wydziale Grafiki i Malarstwa Akademii Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi. Dyplom obronił w 2014 roku w Pracowni Techniki Włókniarskiej prof. Krzysztofa Wawrzyniaka. W latach 2012–2013 uczestniczył w Międzynarodowym Sympozjum Graficznym w Międzynarodowym Centrum Sztuki KAUS w Urbino. W 2013 roku odbył rezydencję artystyczną w Stowarzyszeniu Gedok w Stuttgarcie. Od 2014 roku jest asystentem w ASP w Łodzi. W latach 2014–2017 był asystentem podczas Letnich Międzynarodowych Kursów Grafiki i Tkaniny Artystycznej (PATA) w macierzystej uczelni. W 2015 roku rozpoczął studia doktoranckie w łódzkiej Akademii. Od 2016 roku jest asystentem w Pracowni Techniki Włókniarskiej prowadzonej przez dr hab. Alicję Habisiak-Matczak. Uczestniczył w licznych wystawach zbiorowych w Brazylii, Hiszpanii, Japonii, Niemczech, Norwegii, Polsce, Portugalii, Szwecji, USA i Włoszech. Jest autorem sześciu wystaw indywidualnych w Polsce i Niemczech, a także laureatem wielu nagród, m.in. II Nagrody na 44th International Print Award Carmen Arozena 2016 w Madrycie.

Oskar Gorzkiewicz
Wizja Miasta III,
akwaforta,
55×100 cm,
2014

Oskar Gorzkiewicz
Chinatown,
 akwaforta,
 66×98 cm,
 2014

Oskar Gorzkiewicz
Wizja Miasta IV,
 akwaforta,
 70×100 cm,
 2016

BIBLIOGRAFIA

1. Andrzej Marian Bartczak, *O Katedrze Grafiki Warsztatowej. Autorytet / warsztat / dorobek. Czy to wszystko wystarczy*, VII.2004, Sokolniki po jakiejś lekturze, niepublikowany rękopis, 2004
2. Jorgi Catafal, Clara Oliva, *Techniki Graficzne*, Wydawnictwo Arkady, 2007
3. Stanisław Fijałkowski, *Lata nauki i warsztat*, Łódź, 2002
4. Beth Grabowski, Bill Fick, *Grafika. Techniki i materiały*. Przewodnik, Universitas 2011
5. Anthony Gross, *Etching, Engraving and Intaglio Printing*, Oxford University Press, London 1997
6. Alicja Habisiak-Matczak, *Tożsamość i grafika – pomiędzy Łodzią a Urbino*, [w:] *Wielość w jedności. Techniki Wkłęśłodruku w Polsce po 1900 roku. Materiały z sesji naukowej 18-19 października 2012 roku*, pod redakcją Barbary Chojnackiej i Michała F. Woźniaka, Muzeum Okręgowe im. Leona Wyczółkowskiego w Bydgoszczy, Bydgoszcz 2013
7. Alicja Habisiak-Matczak, *Perspektywy – cykl grafik i rysunków na temat przestrzeni miejskiej (rozprawa doktorska)*, Akademia Sztuk Pięknych im. Wł. Strzemińskiego w Łodzi, Łódź 2009
8. Alicja Habisiak-Matczak, *Giro Tondo Urbinate*, [w:] *Kaus e incisione – Il decennale 2001-2011, Urbino – Monografia KAUS z okazji dziesięciolecia działalności*, red. Giuliano Santini, KAUS Urbino 2012
9. Alicja Habisiak-Matczak, *European Routes of Contemporary Graphic Art / Europejskie drogi grafiki współczesnej*, [w:] *The Rape of Europe. Back into Agenor's Demand to his Sons. A Simultaneous Exhibition of Printmaking and Installation: Lisboa, Utrecht, Barcelona, Porto Alegre, Lodz*, red. Jose Quaresma, Centro de Investigacao e de Estudos em Belas-Artes, Faculdade de Belas-Artes, Universidade de Lisboa, Lizbona 2013
10. Alicja Habisiak-Matczak, *Travelling Prints*, [w:] *Rhinos Are Coming. Simultaneous Exhibitions of printmaking & printmaking installation. Brazil, Poland, Portugal & South Africa*, Centro de Investigacao e de Estudos em Belas-Artes, Faculdade de Belas-Artes, Universidade de Lisboa, Lizbona 2014
11. Alicja Habisiak-Matczak, *Pokolenia – Łódzka Szkoła Grafiki. Wystawa grafik pedagogów, studentów i doktorantów z Katedry Grafiki Artystycznej Akademii Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi*, Akademia Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego, Łódź 2016
12. Alicja Habisiak-Matczak, Tomasz Matczak, Witold Warzywoda, Krzysztof Wawrzyniak, *Grafiki z żelaza. Alternatywne metody tworzenia matryc z wykorzystaniem blachy stalowej w technikach wkłęśłodrukowych oraz w druku płaskim*, Akademia Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego, Łódź 2016
13. Alicja Habisiak-Matczak, *Printed letters from Poland. Essay on contemporary printmaking in Łódź*, [w:] *Carmo, Chiado and the Respublica Litteraria. Art in the Public Sphere. Lisbon, Paris, Auckland, Grenade*, Łódź, red. Jose Quaresma, Lizbona 2017
14. Alicja Habisiak-Matczak, Giuliano Santini, *Flash Drawing Tour 2013-2017*, Akademia Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi, Łódź, 2017
15. Andrzej Jurkiewicz, *Podręcznik metod grafiki artystycznej*. Opracował i rozszerzył Roman Artymowski, Arkady, Warszawa 1975
16. Aica Krejca, *Techniki sztuk graficznych. Podręcznik metod warsztatowych i historii grafiki artystycznej*, Wydawnictwa Artystyczne i Filmowe, Warszawa 1984
17. Lesław Miśkiewicz, Krzysztof Tyczkowski, *Krzysztof Wawrzyniak 1954-2016*, Akademia Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi, Łódź 2017
18. Giuliano Santini [w:] *Urbino - miasto grafiki: Działalność Międzynarodowego Centrum Grafiki Artystycznej KAUS Urbino / Urbino - Città degli incisori: l'attività del Centro Internazionale per l'Incisione Artistica KAUS Urbino*, Miejska Galeria Sztuki w Łodzi, Łódź 2008
19. Giuliano Santini, *Kaus e incisione – Il decennale 2001-2011, Urbino - monografia Kaus z okazji dziesięciolecia działalności*, KAUS Urbino 2012
20. Ray Smith, *Tajemnice warsztatu artysty. Malarstwo, rysunek, grafika artystyczna, narzędzia, techniki, materiały*, Muza SA, Warszawa 1997
21. Jerzy Werner, *Podstawy technologii malarstwa i grafiki*, PWN Warszawa, Kraków 1989
22. *Drogi współczesnej grafiki z Łodzi do Urbino / The Routes of Contemporary Graphic Art*, [katalog wystawy], Akademia Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi, Łódź 2005
23. *Grafika i edukacja. Polskie uczelnie artystyczne*. Akademia Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie, Kraków 2012, red. Anna Morawska Jandura, Krzysztof Tomalski, Marta Bożyk
24. Krzysztof Wawrzyniak, *Graficzna tożsamość* [w:] *The Rape of Europe. Back into Agenor's Demand to his Sons. A Simultaneous Exhibition of Printmaking and Installation. Lisboa, Utrecht, Barcelona, Porto Alegre, Lodz*, w red. Jose Quaresma, Lizbona 2013
25. Krzysztof Wawrzyniak & Alicja Habisiak-Matczak - *Grafika, katalog*, Akademia Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi i Technopark Łódź, Łódź 2017
26. *40-lecie Wydziału Grafiki i Malarstwa*, Akademia Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi, red. Sławomir Iwański i Zdzisław Olejniczak, Łódź 2012

SPIS PLAKATÓW

1. Gorzkiewicz O., *Miejsce Grafik - prof. Riccardo Tonti Bandini*, plakat, 70x100, (2016), str. 57
2. *Sztuka chemią zainspirowana*, plakat, 100x70cm, (2016), str. 57
3. Habisiak-Matczak A., *Warsztaty Graficzne - Anja Klafki*, plakat, 70x100, (2013), str. 58
4. Damiao J., *Photopolymer printmaking workshop*, plakat, 70x100, (2015), str. 58
5. Berlak K., *Koła Naukowe Akademii*, plakat, 70x100, (2014), str. 59
6. Damiao J., *Eksperymentarium i goście*, plakat, 70x100, (2016), str. 59
7. Distort Visual, *Eksperymentarium i goście*, plakat, 70x100, (2015), str. 60
8. Matczak T., *Łukasz Butowski - papier autolitograficzny*, plakat, 70x100, (2016), str. 60
9. Matczak T., *Koło Naukowe Eksperymentarium - warsztaty graficzne*, plakat, 70x100, (2014), str. 60
10. Kaczuba A., *Eksperymentarium - wystawa grafik studentów*, plakat, 70x100, (2017), str. 60
11. Jakubowska S., *Energia Urbinate*, plakat, 70x100, (2016), str. 60
12. Matczak T., *Pracownia Technik Wkłęśłodrukowych 2010-2012*, plakat, 70x100, (2012), str. 63
13. Matczak T., *Kolor w Grafice 1*, plakat, 70x100, (2016), str. 63
14. Matczak T., *Kolor w Grafice 2*, plakat, 70x100, (2016), str. 63
15. Warzywoda W., Matczak T., *7 Konkurs na małą formę graficzną*, plakat, 70x100, (2014), str. 64
16. Warzywoda W., Matczak T., *10 Konkurs na małą formę graficzną*, plakat, 70x100, (2017), str. 64
17. Pomorska K., *Flash Drawing Tour 2016*, plakat, 70x100, (2016), str. 64
18. Gorzkiewicz O., *Petar Petrov - grafika*, plakat, 70x100, (2016), str. 64
19. Matczak T., *Pracownia Technik Litograficznych - Dyplomy 2004-2014*, plakat, 70x100, (2015), str. 65
20. Matczak T., *Magdalena Wójcik - grafika, papier czerpany*, plakat, 70x100, (2015), str. 65
21. Biskup T., *Wystawa Koła Naukowego Eksperymentarium*, plakat, 70x100, (2014), str. 65
22. Distort Visual, *Flash Drawing Tour 2015*, plakat, 70x100, (2015), str. 65
23. Damiao J., *Intaglio Erasmus Exhibition 2014-2016*, plakat, 70x100, (2016), str. 65
24. Matczak T., *Urbino z Wiszącego Ogrodu 2*, plakat, 70x100, (2012), str. 66
25. Walisiewicz W., Santini G., *Flash Drawing Tour 2016*, plakat, 70x100, (2016), str. 66
26. Biskup T., Santini G., *Flash Drawing Tour 2013*, plakat, 70x100, (2013), str. 69
27. Różga B., Santini G., *Flash Drawing Tour 2015*, plakat, 70x100, (2015), str. 69
28. Wydrzyński M., Santini G., *Flash Drawing Tour 2014*, plakat, 70x100, (2014), str. 69
29. Świątek A., *Flash Drawing Tour 2015*, plakat, 70x100, (2015), str. 69
30. Gorzkiewicz O., *Flash Drawing Tour - Symposium Internazionale 2013-2017*, plakat, 70x100, (2017), str. 69
31. V-A Studio, *The Rape of Europe*, plakat, 70x100, (2013), str. 71
32. Louise Kanefuku, *Rhinos Are coming, International Lectures on Printmaking and Installation Art*, zaproszenie na konferencję, 29,7x10cm, (2014), str. 71
33. Cauduro Matesco V., *Rhinos are coming*, plakat, 70x100, (2014), str. 72
34. Cauduro Matesco V., Gorzkiewicz O., *Rhinos are coming*, zaproszenie, 15x21, (2014), str. 72
35. Jose Quaresma, *Carmo, Chiado and the Respublica Litteraria*, (2017), zaproszenie na konferencję, 21x14,7cm, str. 73
36. Jose Quaresma, *Carmo, Chiado and the Respublica Litteraria* (2017), plakat, 100x70cm, cm, str. 73
37. V-A Studio, *The Rape of Europe - konferencja*, plakat, 70x100, (2013), str. 73

Akademia Sztuk Pięknych
im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi

opiekun Galerii Pod Napięciem: prof. Andrzej Koszmider - PŁ
pełnomocnik rektora ASP w Łodzi ds. Galerii Pod Napięciem: Jakub Balicki
kuratorzy: Jakub Balicki, Alicja Habisiak-Matczak
współpraca organizacyjna: Oskar Gorzkiewicz

opracowanie tekstów:
Jakub Balicki (s. 3)
Alicja Habisiak-Matczak (s. 4, 48, 51, 52, 58, 62, 66, 70, 94)
Krzysztof Wawrzyniak (s. 76)
Oskar Gorzkiewicz (s. 102)

redakcja: Jakub Balicki, Alicja Habisiak-Matczak
korekta: Karolina Kozera

projekt plakatu: Jakub Balicki
projekt katalogu: Piotr Gryz
reprodukcje prac oraz zdjęcia: Tomasz Matczak, Oskar Gorzkiewicz,
Jarosław Darnowski, Ryszard Wolschendorf, Alicja Habisiak-Matczak,
Witold Warzywoda, Giuliano Santini

Metal is cool!

Wystawa grafik studentów Pracowni Technik Wkłęśłodrukowych
na Wydziale Grafiki i Malarstwa Akademii Sztuk Pięknych
im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi z roku akademickiego 2016-2017
Kierownik pracowni: dr hab. Alicja Habisiak-Matczak
Asystent: mgr Oskar Gorzkiewicz

wernisaż 17 X 2017 r. o godzinie 15.15
wystawa czynna do 26 XI 2017 r.

Galeria Pod Napięciem
Wydział Elektrotechniki, Elektroniki, Informatyki i Automatyki
Politechnika Łódzka
ul. Stefanowskiego 18/22 budynek a10

www.galeriapodnapieciem.asp.lodz.pl

Wydano w Akademii Sztuk Pięknych
im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi
Łódź 2018
ISBN: 978-83-65403-74-2

Akademia Sztuk Pięknych
im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi

Łódź 2018
ISBN: 978-83-65403-74-2